

Say potato, say **Agrico.**

Groei door verandering

Referentiematrix ISO 26000 Agrico 2022
Klankbordgroep CSR Agrico

zelfverklaring
ISO 26000

Disclaimer

©Agrico 2022, Agrico Coöperatie U.A. / Agrico B.V. - Emmeloord
Auteur: R. Vernooij – Emmeloord
Versie: 1.0 – December 2022
Status: Definitief

Zonder voorafgaande toestemming van Agrico of de auteur, mag niets uit deze uitgave verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke andere wijze dan ook en evenmin worden opgeslagen in een databank met als doel een terugzoek mogelijkheid te verschaffen aan derden.

Voorwoord

CSR belangrijke pijler van de bedrijfsvoering

Als agrarische organisatie voelen we ons direct verbonden met de aarde waarop we leven. Dit is verankerd in onze missie door onze activiteiten direct te koppelen aan ons respect voor mens, milieu en maatschappij en vormt daarmee de basis voor ons CSR-beleid. Ons CSR-beleid reflecteert wat we doen, hoe we het doen en wie we willen zijn. Welke mijlpalen heeft Agrico op het gebied van CSR bereikt, hoe is het CSR beleid opgezet en hoe definieert Agrico deze en wat is de impact van Agrico?

Dag in dag uit werken alle medewerkers van Agrico samen aan voedselzekerheid. Wereldwijd een bijzondere focus op het creëren en onderhouden van duurzame aardappelwaardeketens, een eerlijk productieproces en een goede groei met hulp van innovatie.

De vraag naar verantwoord voedsel stijgt naarmate de wereldbevolking groeit. Aardappelen leveren een bijzondere bijdrage aan de voedselzekerheid door de veelzijdige toepassingsmogelijkheden en omdat aardappelen van nature duurzaam zijn. Daar komt Agrico's passie voor de aardappel vandaan. Agrico ontwikkelt innovatieve aardappelrassen voor elke plek op aarde waar professionele, succesvolle, eerlijke en duurzame aardappelteelt mogelijk is. Agrico doet dit op een professionele, persoonlijke en betrokken manier gecombineerd met een robuust CSR-beleid.

Een belangrijk onderdeel van ons CSR-beleid is de ontwikkeling van onze Next Generation rassen, die resistent zijn tegen de meest voorkomende aardappelziekten, waardoor minder gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn en een hoge opbrengst hebben waarmee het bijdraagt aan de inkomsten van telers wereldwijd.

Betrokkenheid bij milieu (planet), maatschappelijke ontwikkeling (people) en economische ontwikkeling (profit) behoren al jaren tot het business DNA van Agrico en vormen de voorwaarde voor onze groeiambitie. Wij noemen dat 'goede groei'. Om deze goede groei te realiseren, is het CSR-beleid in de strategie voor 2030 benoemd tot een belangrijke pijler in de bedrijfsvoering van Agrico.

CSR staat voor Corporate Social Responsibility. Het CSR-beleid van Agrico reflecteert wie we zijn, hoe we willen samenleven en samenwerken met respect voor mens, milieu en maatschappij. Dit hebben we vastgelegd in onze strategische doelen aan de hand van vijf thema's, die aansluiten bij de internationale CSR thema's van de Verenigde Naties.

René Vernooij
Coördinator CSR Agrico

Klankbordgroep CSR

René Vernooij
Coördinator CSR
r.vernooij@agrico.nl
Voorzitter klankbordgroep CSR – Agrico

Jeffrey Dijk
Export Manager
j.dijk@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Peter Boutkan
Buitendienst & Uitgangsmateriaal
p.boutkan@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Charon Spring
Medewerker Product Management
c.spring@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Nico Kers
Kwaliteitslaborant Agrico Research
n.kers@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Anko Fokkens
Hoofd facilitaire dienst
a.fokkens@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Christiaan Roffel
Medewerker Agrico Research
c.roffel@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Omar Bouwman
Medewerker verkoop binnendienst
o.bouwman@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Francine Boschma
Medewerker Marketing- en communicatie
f.boschma@agrico.nl
Lid klankbordgroep CSR – Agrico

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
CSR belangrijke pijler van de bedrijfsvoering	2
Klankbordgroep CSR	3
Inhoudsopgave	4
1 Management samenvatting	7
Wat is de impact van Agrico?	7
2 Leeswijzer	8
3 Verklarende begrippenlijst	8
4 Cross reference tabel ISO-26000 - Agrico	8
5 Van missie naar uitvoering	9
6 Zelfverklaring ISO 26000	10
7 Profiel Agrico	11
Financiële kengetallen	11
Wereldwijde expertise	12
Disclaimer	12
8 Scope CSR 2021/2022	13
Uitleg strategische pijlers en de gekoppelde SDG's	14
Materialiteitsmatrix	16
9 CSR principes	17
1. Agrico legt rekenschap af over effecten op de maatschappij, de economie en het milieu	17
2. Agrico is transparant over besluiten en activiteiten die een effect hebben op de omgeving	17
3. Agrico gedraagt zich ethisch	17
4. Agrico respecteert de belangen van stakeholders en speelt hierop in	18
5. Agrico respecteert de geldende wet- en regelgeving	18
6. Agrico respecteert de internationale gedragsnormen	18
7. Agrico respecteert en erkent de universele mensenrechten	19
10 Stakeholders	20
8. Hoe heeft Agrico haar stakeholders geïdentificeerd?	20
9. Wie zijn de stakeholders van Agrico?	21
10. Waarom en waarbij betreft Agrico haar stakeholders?	22
11 Kernthema's en onderwerpen	24
11. Geef aan waar Agrico bij het bepalen van relevante CSR-onderwerpen naar heeft gekeken	24

12. Welke ISO 26000 onderwerpen zijn relevant voor Agrico?	24
13. Welke criteria heeft Agrico gebruikt bij het bepalen van significante ISO 26000 onderwerpen?	25
14. Welke ISO-26000 onderwerpen zijn significant voor Agrico?	25
15. Welke criteria heeft Agrico gebruikt bij het bepalen van prioritaire onderwerpen?	25
16. Welke ISO-26000 onderwerpen hebben prioriteit voor Agrico?	26
17. Tot welke acties heeft dit geleid of gaat u nemen?	26
18. Toelichting op de prioriteitsstelling	27
19. Geef aan welke stakeholders en op welke wijze Agrico heeft betrokken bij het identificeren van relevante, significante en prioritaire onderwerpen.	27
12 Ketenverantwoordelijkheid en invloedssfeer	28
20. Welke organisaties bevinden zich in Agrico's invloedssfeer en hoe verhouden die zich tot Agrico?	28
21. Op welke manier stimuleert Agrico maatschappelijke verantwoordelijkheid bij andere organisaties?	28
13 Gepaste zorgvuldigheid (Due dilligence)	29
22. Op welke manier beoordeelt Agrico (potentiële) negatieve effecten van de eigen activiteiten en besluiten op maatschappij, milieu en economie?	29
23. Op welke manier beoordeelt Agrico (potentiële) negatieve effecten van de activiteiten en besluiten van organisaties in uw invloedssfeer op maatschappij, milieu en economie?	29
24. Hoe wordt gepaste zorgvuldigheid uitgeoefend of geïmplementeerd bij Agrico?	30
25. Welke (potentiële) negatieve effecten op maatschappij, milieu en economie heeft Agrico geïdentificeerd?	30
14 Missie, visie, kernwaarden, ambities	32
26. Op welke wijze heeft Agrico richting gegeven aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid?	32
15 Ontwikkelen van draagvlak en competenties	34
27. Op welke manier creëert Agrico draagvlak voor maatschappelijke verantwoordelijkheid, binnen en buiten de organisatie?	34
28. Op welke manier ontwikkelt Agrico de benodigde competenties voor het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen en eventueel buiten de organisatie?	34
16 Integreren van maatschappelijke verantwoordelijkheid in besturingsprocessen, systemen en procedures	35
29. Op welke manier heeft Agrico haar maatschappelijke verantwoordelijkheid geïntegreerd in haar besturingsprocessen, systemen en procedures?	35
17 Communicatie en rapportage	36
30. Criteria voor communicatie over maatschappelijke verantwoordelijkheid	36
31. Op welke manier communiceert Agrico over haar maatschappelijke verantwoordelijkheid?	36
32. Rapporteert Agrico over CSR via een maatschappelijk verslag?	36

33. a) Zijn er conflicten of meningsverschillen met stakeholders?	37
33. b) Welke methoden heeft Agrico om eventuele conflicten op te lossen?	37
18 Het monitoren van activiteiten en beoordelen van prestaties.....	38
34. Op welke wijze monitort Agrico haar activiteiten die effect hebben op relevante thema's en onderwerpen?.....	38
35. Hoe heeft Agrico haar prestaties op relevante thema's beoordeeld?	38
36. Hebt u stakeholders betrokken, zo ja welke?.....	38
37. a) Welke verbeteringen of successen heeft Agrico bereikt?.....	39
Historie mvo-mijlpalen	39
37. b) Welke doelen zijn nog niet bereikt of worden op kort termijn voorzien?.....	40
19 Selecteren van CSR-initiatieven en instrumenten	41
38. Aan welke CSR-initiatieven en eventuele bijbehorende instrumenten neemt Agrico deel?	41
39. Welke punten heeft u overwogen bij de keuze voor dit initiatief (ISO 26000)?	41
40. Welke concrete acties worden uitgevoerd in verband met het CSR-initiatief?	41

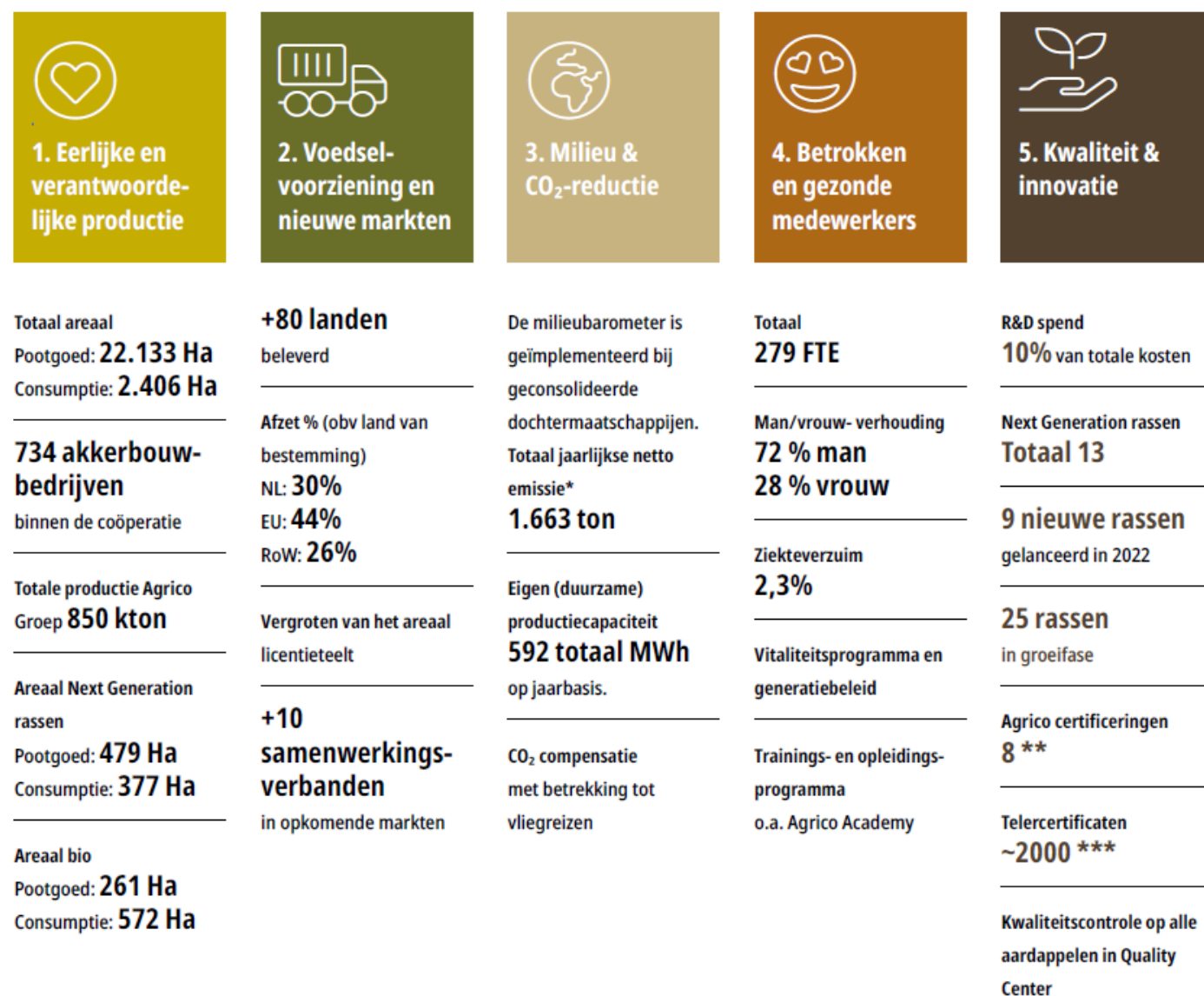

Foto: 'van plant tot aardappel'

1 Management samenvatting

Wat is de impact van Agrico?

Met onze activiteiten houdt Agrico rekening met de veranderende maatschappij. Door tegelijkertijd vast te houden aan Strategie Agrico 2030 blijven we doorgaan met onze ambitie voor goede groei. Dit doen we met respect voor mens, dier en milieu én met het oog op duurzame groei. Met onze aardappelen hebben we impact, zowel negatief als positief. Voor de materiële thema's hebben we daarom indicatoren gedefinieerd die we op groepsniveau meten en volgen. Hieronder is een selectie daarvan weergegeven per thema. Door middel van KPI's ook wel Key Performance Indicators genoemd, meten we de impact van onze handelingen.

* CO₂-afdruk wordt berekend aan de hand van milieubarometer van Stimular. Gerekend in jaarlijkse CO₂ ton equivalenten met aftrek voor duurzaam opgewekte energie.

** onder andere ISO 26000, GlobalG.A.P. C.o.C., SKAL, QS, GMP+, PlanetProof, Demeter

*** onder andere Global GAP, VVA(K), Skal, Demeter

Figuur 1.1 CSR dashboard Agrico 2021/2022

Bronnen:

- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.nl/over-agrico/financieel
- Website Agrico - www.agrico.nl/over-agrico
- Certificeringen - www.agrico.nl/certificering

2 Leeswijzer

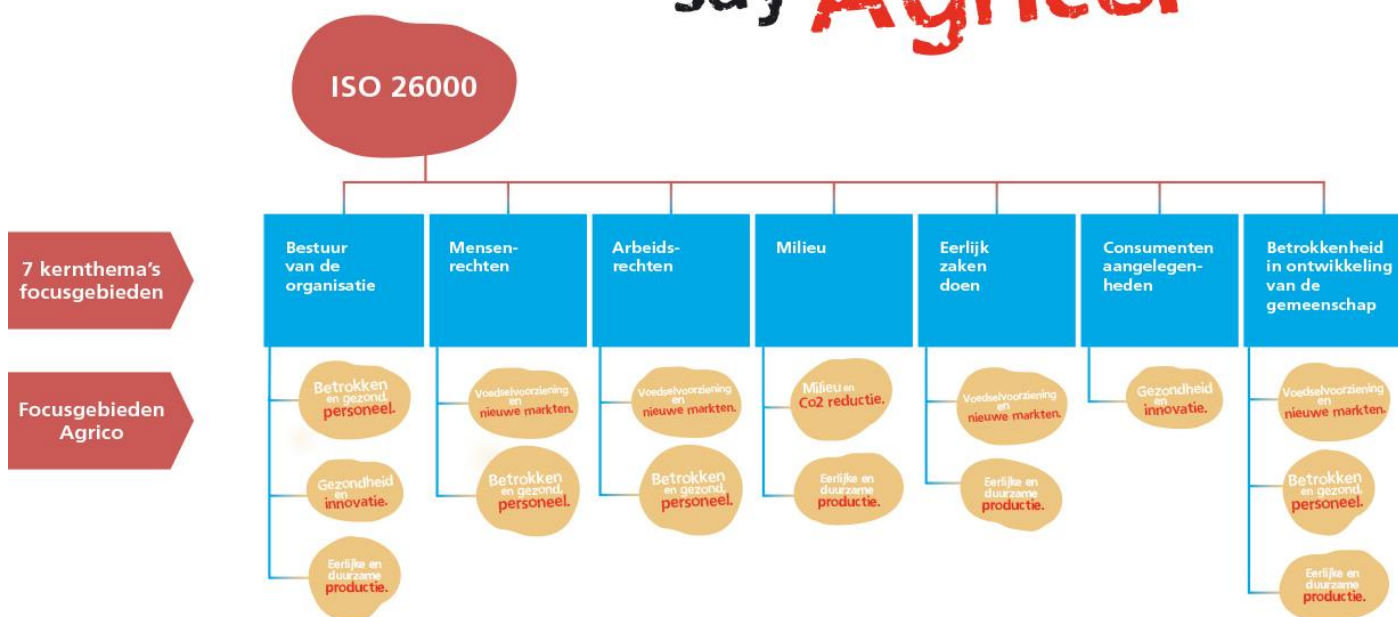
In dit document geven wij u antwoord op de 40 vragen van de Referentiematrix conform de NPR 9026+C1: 2012 als onderdeel van de ISO 26000 zelfverklaring. Indien nodig wordt verwezen naar bronnen voor aanvullende informatie. Waar mogelijk zijn de antwoorden met voorbeelden geïllustreerd.

3 Verklarende begrippenlijst

NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
NAK	Nederlandse algemene keuringsdienst
Skal	Controlerende Organisatie voor biologische producten
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
CSR	Corporate sustainable responsibility
ISO	International Organization for Standardization
NEN	Nederlandse Normalisatie-instituut
GMP	Good Manufacturer practices
Global G.A.P.	Wereldwijd "Good Agricultural Practices"
MT	Management Team
NPR 9026 +C1:2012	Nederlandse praktijkrichtlijn 9026: 'Handleiding zelfverklaring NEN-ISO 26000'
OR	Ondernemingsraad
LTO	Land- en tuinbouworganisatie (brancheorganisatie)
HR	Human Resource
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
VVA(K)	Voedselveiligheid Akkerbouw
FTE	Full Time Employment (volledige arbeidskracht)
CoC	Chain of Custody
QS	Qualitäts System (Duits kwaliteitskeurmerk)

4 Cross reference tabel ISO-26000 - Agrico

Say.
sustainable,
say **Agrico.**

Figuur 4.1 Cross-reference tabel tussen de 7 kernthema's ISO-26000 en de focusgebieden van Agrico_2022

5 Van missie naar uitvoering

Agrico is een krachtige coöperatie die de aardappelbranche innoveert, aardappelwaardeketens creëert, versterkt en verduurzaamt. We leveren wereldwijd sterke aardappellassen die aansluiten bij de behoefte van lokale markten en lokale omstandigheden. We ontwikkelen, produceren en vermarkten hoogwaardige poot- en consumptieaardappelen zowel gangbaar als biologisch geteeld. Zo kunnen wij gezamenlijk een grotere positieve impact creëren. Voor huidige en toekomstige generaties.

Onderstaande figuur geeft weer hoe Agrico duurzaamheid heeft geïntegreerd in haar operatie en waar in de uitvoering de focusgebieden liggen.

Figuur 5.1 'Van missie naar uitvoering' – Missie, kernwaarden, strategie, duurzaamheidthema's en gekoppelde SDG doelen

Bronnen:

- Financieel jaarverslag 2021/2022 - www.agrico.nl/over-agrico/financieel

6 Zelfverklaring ISO 26000

Zelfverklaring NEN-ISO 26000: NPR 9026 +C1:2012 van Agrico Maatschappelijke verantwoordelijkheid van organisaties

Ondergetekende, de heer J.J. van Hoogen, algemeen directeur Agrico,

verklaart NEN-ISO 26000: NPR 9026 +C1:2012, Maatschappelijke Verantwoordelijkheid van Organisaties toe te passen bij al haar organisatieonderdelen en dit te hebben onderzocht en beoordeeld aan de hand van het proces beschreven in NPR 9026 +C1:2012.

De organisatie verklaart de principes en richtlijnen van NEN-ISO 26000: NPR 9026 +C1:2012 toe te passen en te borgen dat dit bij voortduring het geval zal zijn. In het kader van deze zelfverklaring wordt dat minimaal eenmaal per jaar onderzocht en beoordeeld.

De organisatie geeft met deze zelfverklaring een onderbouwing en uitwerking van de gemaakte keuzes ten aanzien van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op de volgende gebieden:

1. Onderschrijven en toepassen van de zeven principes van CSR.
2. Identificeren en betrekken van stakeholders.
3. De zeven CSR-kernthema's en 37 CSR-onderwerpen.
4. Integratie van maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen de organisatie.

De resultaten van het onderzoek zijn te vinden op www.agrico.nl.

Naam organisatie:	Agrico
Locatie:	Emmeloord
Adres:	Duit 15
Postcode en woonplaats:	8305 BB Emmeloord

Coöperatie Agrico U.A.

Jan van Hoogen
Algemeen directeur

Datum en plaats:
20 december 2022, Emmeloord

7 Profiel Agrico

Agrico is een coöperatieve onderneming actief in de markt van poot- en consumptieaardappelen. De kern van de onderneming ligt in de afzet van product van beschermde aardappelrassen, hetzij zelf ontwikkeld, hetzij van derden in vertegenwoordiging verkregen. Hiertoe beschikt Agrico over een eigen kweekbedrijf en werkt ze nauw samen met verschillende kwekers.

Agrico wil met haar beschermde rassen actief zijn in de grotere productiegebieden van gecertificeerd pootgoed in landen waar kwekersrecht wordt erkend. Wij zijn wereldspeler in het marktgericht ontwikkelen van aardappelrassen en het (laten) produceren en vermarkten van hoogwaardige poot- en tafelaardappelen, zowel biologisch als gangbaar geteeld.

Agrico streeft naar een maximale bijdrage in het inkomen van haar leden. Het meetpunt hiervoor is de uitbetaling per 100 kg dan wel per hectare. Randvoorwaarde hierbij is de continuïteit van de onderneming uitgedrukt in een solvabiliteitsratio op balansdatum van minimaal 40%.

Foto 7.1 Hoofdkantoor Agrico

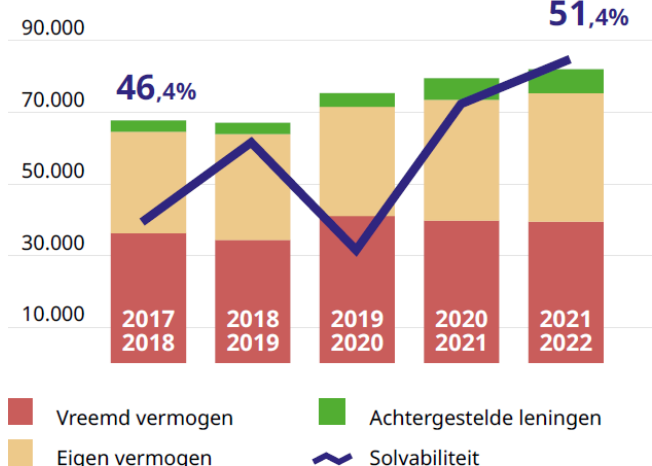
De basis van onze strategie is groei. Wij willen zowel in kwantitatieve als in kwalitatieve zin groeien. Kwantitatief met onze afzet van poot- en consumptieaardappelen van onze leden, de inkomstenstroom uit licenties en de resultaten van onze dochterondernemingen. De speerpunten van de kwalitatieve groei zijn de ontwikkeling van onze medewerkers en de strategische thema's CSR en vernieuwing.

Wij hebben de overtuiging dat integrale aandacht voor CSR een voorwaarde wordt voor doelmatig ondernemen. Hiervan gebruik makend willen wij ons merk en ons imago versterken, maatschappelijke betrokkenheid tonen en onze telers op termijn vragen te telen op basis van de richtlijnen van diverse certificeringen.

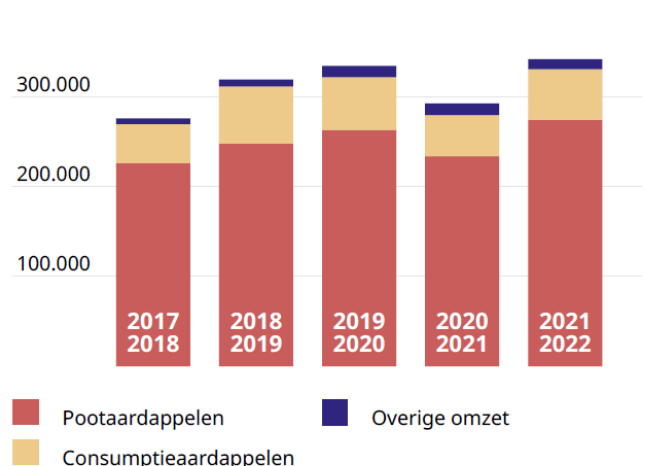
Vernieuwing door verdergaande digitalisering heeft impact op de processen in onze onderneming en op de invulling van de relatie met onze ketenpartners. Het verzamelen en analyseren van data en het delen van informatie zijn de komende jaren een speerpunt. Wij willen hierbij vooral aandacht besteden aan market intelligence, procesinnovatie en teeltoptimalisatie.

Financiële kengetallen

Solvabiliteit

Omzet

Figuur 7.1 Kengetallen Agrico financieel (x 1.000)

Bronnen:

- Financieel jaarverslag 2021/2022 - www.agrico.nl/over-agrico/financieel

Wereldwijde expertise

Het hoofdkantoor in Emmeloord coördineert de verkoop en introductie van nieuwe aardappelrassen. Agrico werkt intensief samen met een uitgebreid internationaal netwerk van dochterondernemingen en deelnemingen in Nederland, Frankrijk, UK/Schotland, Polen, Italië, Zweden, Finland, België, Slovenië, Turkije, Kenia en Canada. Bovendien heeft Agrico vertegenwoordiging in bijna alle pootgoed importerende landen ter wereld.

Goede groei | Duurzame aardappelwaardeketens

Duurzame waarde wordt gecreëerd als de hele aardappelwaardeketen werkelijk samenwerkt om ambitie, verwachtingen, processen, uitgangsmateriaal en opbrengsten zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Het resultaat is goede groei en een duurzame efficiënte aardappelwaardeketen.

Architect van duurzame aardappelwaardeketens

Agrico is architect en partner in de ontwikkeling en optimalisering van duurzame aardappelwaardeketens. Hierin komen onderzoek en ontwikkeling, aardappelteelt, oogst en opslag, handel en logistiek, verwerking en consumptie samen met als doel het verhogen van de efficiency, kwaliteit, voedselveiligheid en voedselzekerheid.

Centraal in de ontwikkeling van duurzame aardappelwaardeketens is de lokale productie van consumptieaardappelen. Indien gewenst wordt ook ingezet op de lokale vermeerdering van pootgoed.

Foto: 7.1 Architect van duurzame aardappelwaardeketens

Disclaimer

Met de voorliggende zelfverklaring wil Agrico aantonen dat de principes en richtlijnen van ISO 26000 toepast. Deze zelfverklaring is opgesteld conform de NEN-richtlijn NPR 9026 +C1:2012. Sinds 2012/2013 wordt ons duurzaamheidsbeleid vormgegeven door ISO 26000. Dit is een internationale erkende richtlijn die speciaal is ontwikkeld om duurzaam ondernemen in de praktijk toe te passen.

Agrico wil transparant zijn in de besturing van haar organisatie, zaken doen op basis van eerlijkheid, vertrouwen en heldere afspraken. Wij behandelen mensen gelijkwaardig, bevorderen hun deelname aan het arbeidsproces en zorgen ervoor dat arbeidsomstandigheden en werkrelaties optimaal zijn. Bovendien onderstrepen wij met ISO 26000 dat wij het milieu minder willen belasten en werken aan duurzame oplossingen. Daarbij respecteren we onze leden, leveranciers en klanten en luisteren naar hun suggesties. Wij willen betrokken zijn bij de gemeenschap in onze omgeving.

Bronnen:

- Zelfverklaring ISO 26000 - www.agrico.nl/CSR
- Financieel jaarverslag 2021/2022 - www.agrico.nl/over-agrico/financieel
- Referentieverlagen 2013 -2022 Agrico - www.agrico.nl/CSR
- Website Agrico: www.agrico.nl/over-agrico

8 Scope CSR 2021/2022

Om maatschappelijk verantwoord ondernemen goed binnen de organisatie te borgen, heeft Agrico een Klankbordgroep aangesteld. Deze Klankbordgroep heeft afvaardiging uit de verschillende afdelingen en Agrico Research. Jaarlijks wordt de prioriteitenlijst CSR geactualiseerd op relevantie, significantie en prioriteit en aan de hand daarvan wordt een actielijst verrijkt met nieuwe CSR-acties om de ISO-systematiek te ondersteunen en verder te ontwikkelen. Deze actielijst wordt maandelijks binnen de Klankbordgroep op voortgang besproken.

De scope voor de CSR-Klankbordgroep betreft zich op het hoofdkantoor van Agrico en op de vestiging van Agrico Research op de volgende adressen:

Agrico BV - Duit 15 - Emmeloord.

Agrico Research - Burchtweg 17 - Bant

Agrico QC – Florijn 6 – Emmeloord

Foto 8.1 Luchtfoto Agrico hoofdkantoor

Foto 8.2 Luchtfoto Agrico Research

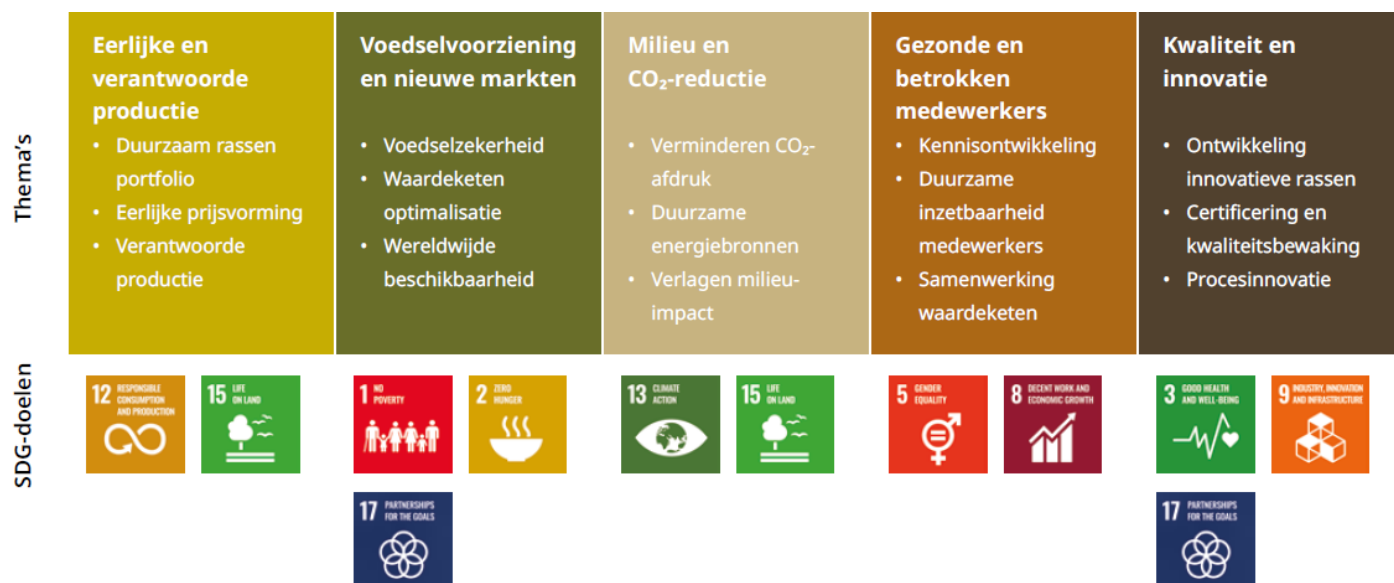
Foto 8.3 Luchtfoto Agrico Quality Center

Ons CSR-beleid reflecteert wie we zijn, hoe we willen samenleven en samenwerken met respect voor mens, milieu en maatschappij. Dit hebben we vastgelegd in onze strategische doelen aan de hand van vijf pijlers die aansluiten op de internationale (United Nations) CSR-thema's en de belangen van onze stakeholders.

1. Voedselvoorziening & nieuwe markten
2. Milieu & CO2 reductie
3. Kwaliteit & innovatie
4. Betrokken & gezond personeel
5. Eerlijke & verantwoorde productie

Ons CSR-beleid is gekoppeld aan tien Sustainable Development Goals van de UN.

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties hebben als doel de wereld te veranderen, te verbeteren en te verduurzamen. Bij Agrico noemen we dat Goede Groei. Goede groei is eerlijke groei voor iedereen. De vijf pijlers van ons CSR-beleid zijn verankerd in onze strategie en gekoppeld aan tien Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties.

Figuur 8.1 UN Sustainable development goals

1. Eerlijke en verantwoorde productie

Goede groei is eerlijke en verantwoorde groei. Daarom stimuleren we een eerlijke vergoeding voor iedereen. We verhogen de inkomens van de boeren door hogere opbrengsten per oogst, het aanzienlijk verlagen van de risico's op misoogsten en het ontwikkelen van duurzame aardappelwaardeketens. We ontwikkelen onze robuuste Next Generation aardappelrassen die minder kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen nodig hebben. Telers kunnen wereldwijd voor vrijwel ieder marktsegment kiezen uit deze nieuwe duurzame rassen. Inmiddels zijn er 13 robuuste Next Generation rassen op onze rassenlijst. Ook ondersteunen wij een eerlijke en verantwoorde aardappelteelt door het verder vergroten van onze kennis en actief te delen met onze telers en afnemers. Daarnaast maken we ons hard voor het voorkomen van illegale vermeerdering van pootaardappelen via Breeders Trust NV waardoor kwaliteit behouden blijft en de inkomsten zo rechtvaardig mogelijk verdeeld worden. Daarmee wordt waarde gecreëerd waar iedereen in de aardappelketen van profiteert.

Onderstaande thema's komen terug in de materialiteitsmatrix.

1. Duurzaam rassen portfolio
2. Eerlijke prijsvorming
3. Verantwoorde productie

SDG-doel 12: Verantwoorde consumptie en productie.

Dit doel richt zich op het verminderen van afval, voedselverspilling en vervuiling, en het zuiniger omgaan met materialen. Door anders om te gaan met consumeren en produceren kunnen bedrijven, overheden en consumenten de druk op het milieu verlagen.

SDG-doel 15: Leven op land.

Dit doel richt zich op bescherming, herstel en duurzaam beheer van alle vormen van leven op het land.

2. Voedselvoorziening en nieuwe markten

De aardappel is van nature een zeer duurzaam gewas door het lage waterverbruik en de hoge opbrengst in relatie tot de gebruikte grond. Het is het meest verbouwde gewas ter wereld. De aardappel is een troef in de strijd tegen honger, armoede en klimaatverandering. Het ontwikkelen van rassen die passen bij de diverse klimaatgebieden en grondsoorten wereldwijd is onderdeel van de missie van Agrico. Ons kweekprogramma sluit daarbij aan met het uitbreiden van de mogelijkheden van de aardappelteelt (ook in uitdagende teeltgebieden) en het verder verhogen van de kwaliteit. Succesvolle aardappelteelt als onderdeel van voedselzekerheid en de ontwikkeling van nieuwe markten heeft naast innovatieve rassen een goede duurzame aardappelwaardeketen nodig. Er is een wederzijdse afhankelijkheid. Ook door professionalisering van de aardappelwaardeketen zorgen we voor een kwalitatief betere aardappelteelt met maximale aandacht voor innovatie, mens en milieu. Agrico werkt met een kweekprogramma, die gericht is op duurzaamheid, aan het uitbreiden van de mogelijkheden van de teelt waar ook ter wereld, óók in uitdagende teeltgebieden. Dit kweekprogramma draagt onder andere bij het borgen van voedselzekerheid wereldwijd. Daarnaast werkt Agrico met ketenpartners samen in teeltproeven aan nieuwe, robuuste rassen. De uitkomsten hiervan zijn meer teeltmogelijkheden, stijgende opbrengsten per hectare voor de boeren en substantieel lagere risico's op mislukte oogsten. Dit draagt direct bij aan het borgen van voedselzekerheid wereldwijd. Respectievelijk in 2015 en 2016 heeft Agrico publiek-private samenwerkingen gestart in Kenia en India. In deze landen steeg zowel de opbrengst als ook het inkomen per hectare aanzienlijk.

Onderstaande thema's komen terug in de materialiteitsmatrix.

1. Voedselzekerheid
2. Waardeketen optimalisatie
3. Wereldwijde beschikbaarheid

SDG-doel 1: Geen armoede.

Dit doel streeft naar afname van extreme armoede in welke vorm dan ook.

SDG-doel 2: Geen honger.

Ondervoeding komt in Nederland niet vaak voor. Dit doel streeft naar duurzaamheid van voedselproductie en de vermindering van voedselverspilling.

SDG-doel 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

Dit doel richt zich op internationale samenwerking. Door met elkaar samen te werken, versterken landen, overheden en burgers elkaar voor duurzame ontwikkelingen.

3. Milieu & CO₂-reductie

We werken heel concreet aan het verkleinen van onze CO₂-afdruk door de input te verlagen. Dit doen wij bijvoorbeeld door de elektrificatie van ons wagenpark, het verduurzamen van onze gebouwen en gebruik te maken van duurzame energiebronnen. Waar mogelijk werken we met schonere vrachtwagens en meer binnenvaart aan de CO₂-reductie van onze transportbewegingen. Verder compenseren wij de transportbewegingen van ons eigen personeel, zoals vliegbewegingen. Onze telers leggen bloem- en kruidenrijke randen aan rondom de akkers om de biodiversiteit te stimuleren. We hebben bij onze werk- en dochtermaatschappijen een 'milieubarometer' geïmplementeerd om van elk bedrijf afzonderlijk de CO₂-afdruk te kunnen berekenen.

Onderstaande thema's komen terug in de materialiteitsmatrix.

1. Verminderen CO₂-afdruk
2. Duurzame energiebronnen
3. Verlagen milieu-impact

SDG-doel 13: Klimaatactie.

De doelstelling is gericht op klimaatverandering, die wordt veroorzaakt door mensen.

SDG-doel 15: Leven op land.

Dit doel richt zich op bescherming, herstel en duurzaam beheer van alle vormen van leven op het land.

4. Betrokken en gezonde medewerkers

Vanuit een gedeelde passie voor de aardappel werken onze medewerkers aan de ontwikkeling van betere rassen, nieuwe markten en het groeien als organisatie. We zetten ons in voor de duurzame inzetbaarheid en gezondheid van ons personeel. Groei begint namelijk bij mensen. Agrico biedt sinds 2016 een vitaliteitsbudget aan om de medewerkers te ondersteunen in hun levensstijl. Het generatiebeleid van Agrico zorgt ervoor dat medewerkers geleidelijk hun werkzame leven kunnen afbouwen richting hun pensioen. Verder zijn er voor medewerkers volop mogelijkheden voor scholing en doorgroei. "Als wij niet investeren in personeel, dus jonge mensen aan ons binden en die continu blijven opleiden, hebben wij over tien jaar toch wel een groot probleem hebben op het gebied van aardappelkennis".

Onderstaande thema's komen terug in de materialiteitsmatrix.

1. Kennisontwikkeling
2. Duurzame inzetbaarheid medewerkers
3. Samenwerking waardeketen

SDG-doel 5: Gendergelijkheid

Dit doel streeft naar gelijke behandeling voor mannen, vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes. Dit doel wordt gemeten aan de hand van verschil in beloning voor arbeid, arbeidsdeelname en de positie van mannen en vrouwen in bedrijfsleven en bestuur.

SDG-doel 8: Waardig werk en economische groei.

Dit doel streeft naar het stimuleren van de voortdurende economische en duurzame economische groei en waardig werk voor iedereen.

5. Kwaliteit & innovatie

We zetten in op het verbeteren van de voedselveiligheid & kwaliteit. Dat doen we onder andere door onafhankelijke certificering, teeltprotocollen en stresstesten in de klimaatkamer van ons Quality Center. Met onze kweekdoelen ontwikkelen we duurzame innovatieve rassen, die de voedingswaarde van de aardappel nog verder verbeteren. Binnen dit programma introduceerde Agrico al in 2008 haar eerste Next Generation ras. Het ontwikkelen van deze nieuwe innovatieve rassen is een continu proces waardoor het pakket van Next Generation rassen fors is uitgebreid en verbreed. Onze kennis over en van de aardappteelt leggen we vast en delen we binnen de aardappelwaardeketen met de huidige en toekomstige generaties. Door de inzet van digitale transformatie optimaliseren wij onze waardeketen. Procesinnovatie is ook onderdeel van dit thema. Door digitalisering en data gedrevenheid krijgt Agrico betere inzichten en efficiency in de waardeketen.

Onderstaande thema's komen terug in de materialiteitsmatrix.

1. Ontwikkeling innovatieve rassen
2. Certificering en kwaliteitsbewaking
3. Procesinnovatie

SDG-doel 3: Goede gezondheid en welzijn.

Deze doelstelling is gericht op een goede gezondheid voor iedereen.

SDG-doel 9: Industrie, innovatie en infrastructuur.

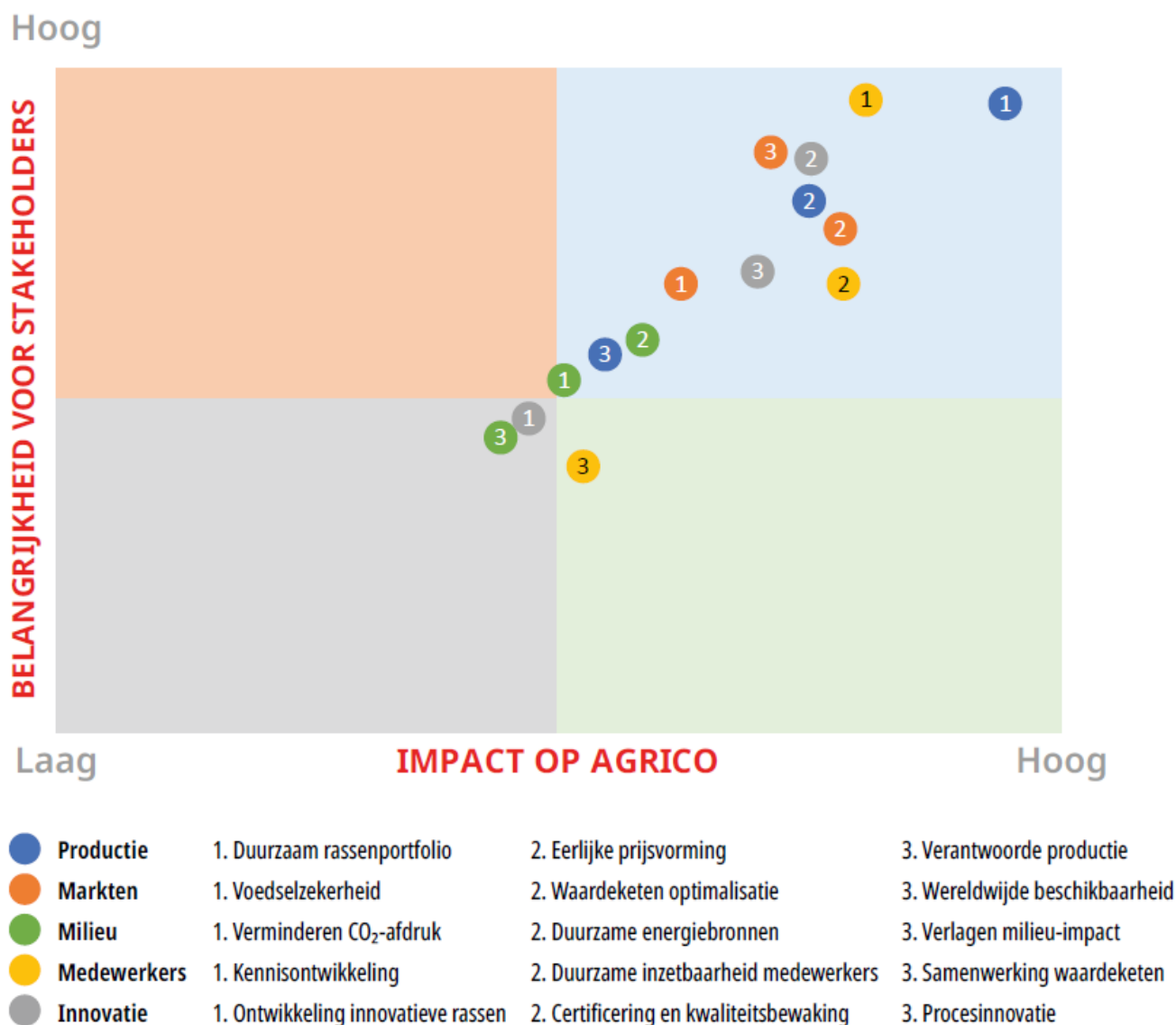
In dit doel moet het bedrijfsleven innoveren verduurzamen.

SDG-doel 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken.

Dit doel richt zich op internationale samenwerking. Door met elkaar samen te werken, versterken landen, overheden en burgers elkaar voor duurzame ontwikkelingen.

Materialiteitsmatrix

Aan de hand van bovenstaande thema's heeft Agrico een materialiteitsmatrix opgesteld die de focus op duurzaamheid en het CSR-beleid van Agrico weerspiegelt. De matrix biedt een overzicht van thema's die belangrijk zijn voor Agrico en haar stakeholders. Om deze matrix te vullen hebben we een analyse uitgevoerd. De output hiervan kan richtinggevend worden ingezet voor CSR-beleid van Agrico. De matrix geeft inzicht op de belangrijke onderwerpen zoals productie, markt, milieu, medewerkers en innovatie.

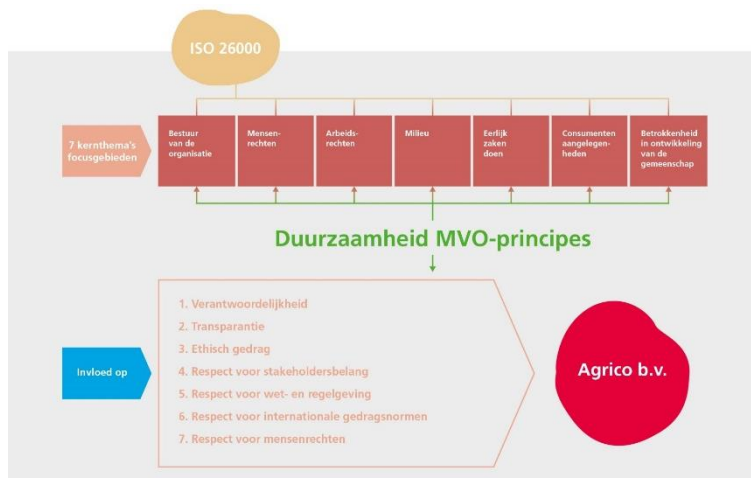
Figuur 8.2 Materialiteitsmatrix duurzame thema's Agrico

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Financieel jaarverslag 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

9 CSR principes

Het afleggen van rekenschap is binnen het systeem van ISO 26000 opgebouwd op basis van zeven kernthema's en zeven CSR-principes. In dit hoofdstuk worden de zeven CSR-principes benoemd en hoe die principes invloed hebben op Agrico en hoe Agrico omgaat met die zeven thema's en principes. Ter ondersteuning gebruiken wij hierbij het 7 x 7 duurzaamheidsmodel ter illustratie.

Figuur 9.1 Duurzaamheidsmodel Agrico

1. Agrico legt rekenschap af over effecten op de maatschappij, de economie en het milieu

Coöperatie Agrico U.A. legt rekenschap af voor gevoerd beleid aan haar stakeholders via het bestuur, dat tevens de raad van commissarissen van de BV vormt, en via de ledenraad en daarnaast financiële rekenschap middels een financieel jaarverslag. Agrico wil door middel van een ISO 26000-zelfverklaring en een referentiematrixverslag ook maatschappelijke verantwoording afleggen. Agrico heeft de Coördinator CSR (René Vernooij) en de Klankbordgroep CSR binnen de organisatie aangewezen om invulling te geven aan haar CSR-beleid.

Bronnen:

- Financiële jaarverslagen Agrico - www.agrico.nl/over-agrico/financieel/
- Referentiematrix verslagen 2013 -2022 Agrico - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility

2. Agrico is transparant over besluiten en activiteiten die een effect hebben op de omgeving

Als toonaangevende internationale aardappelcoöperatie komen wij regelmatig met nieuws over ontwikkelingen in relatie tot onze organisatie en onze branche. Onze resultaten, maar ook de innovatieve stappen worden zoveel mogelijk gedeeld met onze omgeving. Onze communicatieafdeling staat journalisten graag te woord.

Besluiten en activiteiten worden via de raad van commissarissen (personele unie met bestuur v/d coöperatie), ledenraad, poolcommissies, jongerencollege, ledenvergaderingen, nieuwsbrieven, brieven, persberichten, Agrico Potato magazine, intranet, besloten telerportaal en de website van Agrico gecommuniceerd.

Agrico publiceert jaarlijks haar actuele indicatie-, uitbetalingsprijzen en financiële resultaten op haar website.

Bronnen:

- Nieuwsitems Agrico - www.agrico.nl/nieuwsoverzicht
- Betrokkenheid en invloed leden Agrico - www.agrico.nl/feiten-cijfers-en-organisatie/betrokkenheid-en-invloed-van-onze-leden
- Secretariaat en afdeling MC (marketing en communicatie) - www.agrico.nl/contact
- Intranet Agrico (personeel) en besloten leden portaal Agrico (leden-telers, niet openbaar)
- Financieel jaarverslag 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

3. Agrico gedraagt zich ethisch

Agrico gedraagt zich ethisch. Onze kernwaarden (professioneel, verbonden en persoonlijk) en principes worden gecommuniceerd op onze website in onze missie en visie. Een Arbeidsvoorwaardenhandboek voorziet in richtlijnen en regels en wordt aan elke nieuwe medewerker ter beschikking gesteld. Op het intranet worden verschillende beleidsprotocollen gecommuniceerd.

In de zomer van 2015 heeft Agrico de Klankbordgroep 'Gedragscode Agrico' richtlijnen geformaliseerd en geïmplementeerd. Dit heeft geresulteerd in een beleidsstuk 'Agrico, dat zijn wij!'. In het voorjaar van 2019 is de gedragscode herzien in het kader van de AVG en daar waar nodig aangepast.

Financiële verantwoording wordt gedaan in het financiële jaarverslag, die wordt gecontroleerd en voorzien van een accountantsverklaring door Ernst en Young Accountants LLP. Agrico en haar telers voldoen aan diverse certificeringen om borging van voedselveiligheid te garanderen.

Bronnen:

- Kernwaarden - www.agrico.nl/over-agrico/missie-en-visie/
- Beleidsprotocollen - www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (niet openbaar)
- Gedragscode Agrico - intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (niet openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.nl
- Certificeringen - www.agrico.nl/certificering

4. Agrico respecteert de belangen van stakeholders en speelt hierop in

Agrico weet wie haar stakeholders zijn en hoe ze deze weet te bereiken. Agrico hecht veel belang aan een goed contact en een open dialoog met haar stakeholders. Agrico erkent en waardeert de activiteiten en meningen van haar stakeholders.

Agrico probeert daar waar mogelijk bij te dragen aan ontwikkeling van kennisuitwisseling, visie en ketenintegratie en maatschappelijke betrokkenheid.

Agrico speelt actief in op de verwachtingen van haar stakeholders door het transparant uitdragen van haar beleid en is als coöperatie actief om het belang van haar aangesloten leden te vertegenwoordigen bij sectorvraagstukken.

Bronnen:

- Stakeholdersanalyse 2015 en materialiteitsanalyse 2022
- Stakeholdersmodel (hfst. 8)
- Relatie-bestand Agrico – ERP-systeem D365 (niet openbaar)
- Nieuwsitems Agrico - www.agrico.nl/nieuwsoverzicht

5. Agrico respecteert de geldende wet- en regelgeving

Agrico respecteert geldende wet- en regelgeving en handelt hiernaar (Agrico is compliant!). Hieronder kan worden verstaan Nationale en Internationale wetgeving, Arbowetgeving en Burgerlijk wetboek. Middels een P&O-functionaris en een bedrijfsarts (tweewekelijks spreekuur op hoofdkantoor) wordt nieuwe Arbowetgeving tijdig gesignaleerd en toegepast in het belang van Agrico en haar stakeholders (medewerkers). Agrico heeft een juridisch deskundige in dienst die nieuwe wetgeving signaleert en interpreteert in het belang van Agrico. Indien nodig wordt actie ondernomen. Agrico heeft een Arbeidsvoorwaardenhandboek waarin wordt aangegeven dat een werknemer geacht wordt te handelen volgens de wet- en regelgeving. Ook staan geldende richtlijnen, gedragscode en relevante beleidsstukken op intranet. De O.R. denkt mee en adviseert op ondernemingsvraagstukken in relatie tot de medewerker.

Agrico identificeert jaarlijks op basis van een risicoprofiel (financieel jaarverslag), welke risico's een relevante impact hebben op de bedrijfsvoering en waarop de nodige mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.

Bronnen:

- Arbeidsvoorwaardenhandboek Agrico
- Spreekuurrooster bedrijfsarts (niet openbaar)
- Relevante beleidsstukken – www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (niet openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2021jaarverslag.nl

6. Agrico respecteert de internationale gedragsnormen

Agrico conformeert zich minimaal aan de Internationale gedragsnormen overeenkomstig Nationale en Internationale wet- en regelgeving. Door het toepassen van de ISO 26000-richtlijn geeft Agrico praktische invulling aan deze richtlijn.

Agrico is een internationaal bedrijf waarbij medewerkers in aanraking komen met zowel nationale als internationale wet- en regelgeving. De Agrico-gedragscode voorziet in hoe om te gaan met dilemma's waarbij wetgeving en culturele gebruiken niet altijd even duidelijk zijn.

Account-, product- en exportmanagers verdiepen zich in de culturen en gedragsnormen van internationale klanten (wereldwijde handelsrelaties uit 85 verschillende landen). Ons uitgebreide netwerk bestaat juist uit veelal lokale mensen die de plaatselijke cultuur kennen. Account-, product- en exportmanagers leggen zoveel mogelijk hun ervaringen vast in reisverslagen. Deze worden veelal via intranet gedeeld.

Bronnen:

- Reisverslagen account-, product- en exportmanagers (niet openbaar)
- Relevante beleidsstukken – www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (niet openbaar)
- Gedragscode Agrico – www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (niet openbaar)
- Wereldwijd netwerk – www.agrico.nl/contact

7. Agrico respecteert en erkent de universele mensenrechten

Agrico respecteert en erkent de universele mensenrechten. Onze bedrijfsvoering krijgt steeds meer een internationaal karakter. Ook in landen waar de mensenrechten ter discussie staan, probeert Agrico actief te zijn om d.m.v. export van pootgoed, de bevolking in deze landen te voorzien van aardappelen als voedingsbron en eerste levensbehoefte.

Het respecteren van de universele mensenrechten is opgenomen in de gedragscode Agrico. Echter niet alle situaties en dilemma's waarin wij als Agrico en als medewerkers terecht kunnen komen, worden voorzien in onze gedragscode. Wij zullen daarom altijd met gezond verstand zakelijk moeten blijven oordelen en handelen.

Desmazières (Agrico Frankrijk) heeft vanuit haar ISO-26000 programma, zich als 'official member of the UN Global Compact' laten registreren waarmee zij borging geven aan het respecteren en erkennen van de universele mensenrechten.

Agrico heeft in 2021 samen met de NAO (Nederlandse Aardappel Organisatie) een visiedocument opgesteld voor een duurzame aardappelsector. Dit omvat: het veredelen van nieuwe rassen, wetenschappelijke kennis, aardappelproductie en -verwerking, levering van poot- en consumptieaardappelen, en de levering van apparatuur en adviesdiensten. De Nederlandse sector bevindt zich in de positie om een belangrijke bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de aardappelsector in landen met lage en middeninkomens.

Bronnen:

- Arbeidsvoorwaardenhandboek Agrico
- Handelscontracten Agrico (niet openbaar)
- Relevante beleidsstukken – www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (niet openbaar)
- Gedragscode Agrico – www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (niet openbaar)
- Transformatie aardappelsector – www.agrico.nl/nieuwsoverzicht/een-visie-op-de-transformatie-van-de-aardappelsector

Foto 9.1 kennisoverdracht in landen met lage- en middeninkomens

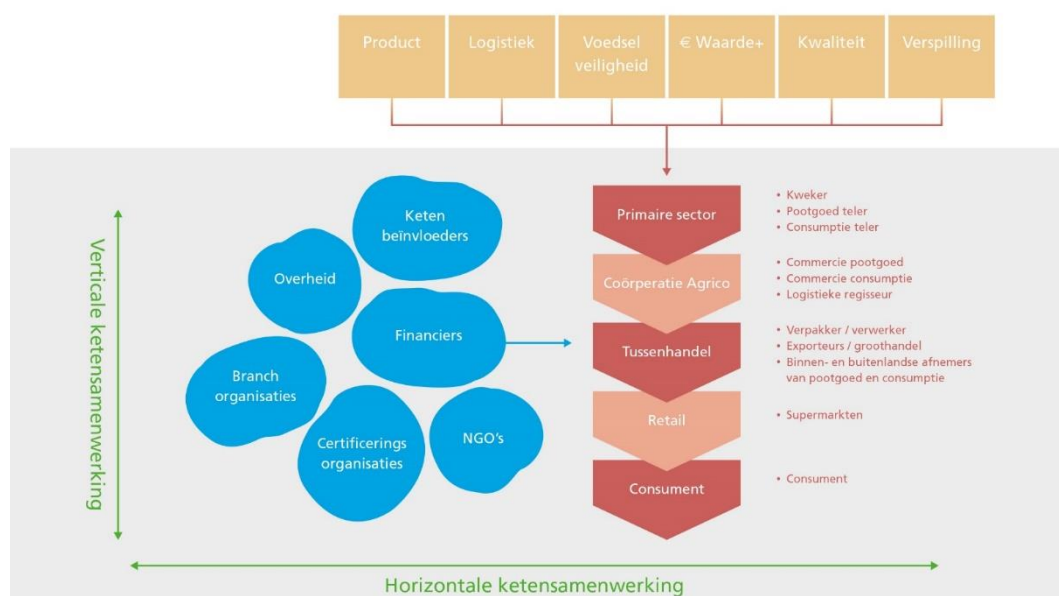
10 Stakeholders

Stakeholders (belanghebbenden) van een organisatie spelen een belangrijke rol bij het identificeren van aandachtsgebieden voor CSR. Wie zijn deze stakeholders en welke rol spelen zij daarbij? Agrico bevindt zich als spil in de keten van pootgoed en consumptieaardappelen, in een omvangrijk speelveld van stakeholders. De verschillende belangen kunnen zorgen voor dilemma's. Om de dialoog te voeren met stakeholders en duidelijke richting te geven aan haar beleid hoopt Agrico de balans te bewaken die recht doet aan haar visie, missie en kernwaarden.

Binnen de stakeholders zijn drie duidelijke groepen te identificeren;

1. Binnen Agrico (interne stakeholder) zoals; telers en medewerkers
2. Buiten Agrico maar wel in de keten zoals; vaste afnemers, grote leveranciers, banken en transporteurs
3. Buiten Agrico en buiten de keten zoals; omwonenden, overheden, vakbonden en milieuorganisaties

In onderstaande figuur wordt nog eens in schematische weergave het complexe speelveld weergegeven.

Figuur 10.1 Het (duurzame) ketencomplex van Agrico

8. Hoe heeft Agrico haar stakeholders geïdentificeerd?

Agrico is een belangrijke speler in de keten van de aardappel. Zowel bij de kweek- en researchactiviteiten, productie, alsmede het verhandelen in aardappelen neemt zij een prominente plek in, in de keten. Als grootste aardappelcoöperatie en handelsbedrijf in pootgoed (marktaandeel 35%) is Agrico in meerdere opzichten een ketenschakel. In het Stakeholdersmodel (figuur 10.3) zijn de belanghebbenden in beeld gebracht. Agrico staat open voor de mening en suggesties van haar stakeholders bij het bepalen van haar CSR-beleid.

Agrico is direct of indirect vertegenwoordigd in alle schakels van de (duurzame) aardappelketen zoals figuur 10.1 laat zien. Stakeholders bevinden zich zowel binnen de keten als buiten de keten. Stakeholders geven Agrico een 'license to operate'.

Voor de herijking van haar CSR-beleid heeft Agrico in juni 2015, onder leiding van MVO-Nederland, een drietal workshops gehouden waarbij stakeholders zijn benaderd en interviews mee gehouden zijn. Dit is nog steeds actueel! In de context voor het bepalen met welke stakeholders Agrico in gesprek wil gaan, is gekeken naar o.a. de volgende vragen;

1. Tegenover wie heeft Agrico wettelijke verplichtingen?
2. Wie wordt positief of negatief beïnvloed door de besluiten van Agrico?
3. Wie kan helpen om de maatschappelijke impact van Agrico te beïnvloeden?
4. Wie in de waardeketen wordt beïnvloed?
5. Wie maakt zich zorgen om de activiteiten van Agrico?
6. Wie monitoren, beoordelen, beïnvloeden of volgen het bedrijf?

De gehouden en uitgewerkte interviews/gesprekken zijn intern vastgelegd en gebruikt als waardevolle input voor het vaststellen van het CSR beleid 2022 van Agrico. In het jaar 2018/2019 heeft Agrico een nieuwe bedrijfsstrategie tot 2030 ontwikkeld waarin CSR een als 'license to produce' voorwaarde is gesteld.

Figuur 10.2 Waardecreatie voor onze afnemers

Bronnen:

- Interviews stakeholders – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Stakeholdersanalyse 2015 – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Workshops MVO-Nederland – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)

9. Wie zijn de stakeholders van Agrico?

Om te kunnen zien wie voor Agrico de stakeholders zijn, is onderstaand model (figuur 10.3) opgesteld. De focus van ISO 26000 lag in het opstartjaar (2012/2013) voornamelijk op intern gerichte aandachtsgebieden. Door de strategische CSR-heroriëntatie in 2019 verplaatste deze aandacht zich meer naar de totale keten. Hierbij blijven de participatie van de medewerker en de activiteiten van de CSR-Klankbordgroep een belangrijke rol spelen. Het CSR-beleid is gericht op alle stakeholders waarbij de gekleurde bolletjes een meer directe relatie met Agrico hebben en de kleurloze een meer indirecte relatie.

Voor gerichte aandachtsgebieden wordt elk jaar de prioriteringsmatrix ISO 26000 geactualiseerd en een actielijst opgesteld met relevante doelstellingen gericht op CSR-issues.

Bronnen:

- Prioriteringsmatrix 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- CSR-successenlijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Successenlijst (niet openbaar)

Korte beschrijving van de stakeholders van Agrico:

Leden aandeelhouders: Agrico is een coöperatie in aardappels, waarvan de leden aandeelhouder-eigenaar zijn. Leden kunnen worden opgedeeld in klein, middelgroot en groot en naar productgroep pootgoed, consumptie en teeltwijze biologisch en gangbaar. Een combinatie is ook mogelijk. Leden-telers zijn mede verantwoordelijk voor gevoerd beleid middels raad van commissarissen van de BV, die eveneens het bestuur van de Coöperatie vormt, ledenraad en poolcommissies waarin telers vertegenwoordigd zijn en verantwoordelijkheid dragen.

Afnemers: hiertoe behoren agenten, wederverkopers, handelsbedrijven, Retail en klanten in binnen- en buitenland inclusief de dochterbedrijven. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt op basis van eindproduct zoals verpakkers, verwerkers en telers (pootgoed en consumptie).

Leveranciers: de producten die Agrico verhandelt worden ofwel via leden-telers geproduceerd en bewerkt ofwel via inkoop van derden verworven (inclusief aankoop via onze dochterbedrijven). Leveranciers zijn niet alleen op het gebied van product (aardappel) te identificeren, maar ook op het gebied van verpakkingsmateriaal en (logistieke) diensten (bewerken en transport).

Medewerkers: zij vormen een belangrijke schakel tussen de organisatie Agrico en haar directe omgeving. Daarnaast ziet Agrico haar medewerker als 'menselijk kapitaal' en een belangrijke succesfactor als onderscheidend vermogen.

Dochterbedrijven: Wereldwijd aardappelnetwerk Agrico ([Uitgebreid netwerk in meer dan 80 landen | Contact Agrico \(agricopotatoes.com\)](#)).

Logistieke dienstverleners: Agrico besteedt de logistiek uit aan dienstverleners. Hierbij is onderscheid te maken in wegvervoer (bulk of in verpakking) en scheepvaartvervoer (conventioneel of container-shipping). Onze belangrijkste vervoerders zijn: AB Texel en Verboon (bulkvervoer), LCW (stukgoedvervoer) en Lineage Logistics (containertransport).

Concurrenten: tot onze belangrijkste concurrenten kunnen HZPC, Europlant, CMK (C. Meijer-Kruiningen) en Nedato (CZAV) worden gerekend. Veelal werken wij ook samen wanneer het gaat om gemeenschappelijke vraagstukken.

Overheid/Semioverheid: hiertoe behoren de NVWA (Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit) en de NAK (Nederlandse Algemene Keuringsdienst) maar ook Skal-bio controle voor biologische aardappelen.

Omwonenden/gemeente: het hoofdkantoor van Agrico is gevestigd in Emmeloord op een bedrijventerrein. Agrico hanteert een open communicatie met haar omwonenden en de gemeente over haar activiteiten. Gezien de vestigingsplaats en de woonomgeving van de meeste medewerkers, is Agrico onder andere betrokken bij de lokale gemeenschap via sponsoring van StEP NOP (Stichting Evenementen Promotie Noordoostpolder). Daarnaast is Agrico zeer nauw betrokken bij de stichting Agrofood Cluster voor het ontwikkelen van de Noordoostpolder als een sterk economisch agrarisch centrum (zie ook: [agrofoodcluster.com/](#))

Consument: Agrico is een Business-to-Business (B2B) bedrijf. De consument van de aardappel vindt ons voornamelijk via de Retail als stakeholder voor Agrico. Dit via o.a. dochter- en inpakbedrijf Leo de Kock in Purmerend worden kwaliteitseisen voor de aardappels op de consument afgestemd.

10. Waarom en waarbij betreft Agrico haar stakeholders?

Telers worden via informatiebijeenkomsten geïnformeerd over het beleid van Agrico. Jaarlijks wordt de centrale ledenvergadering gehouden voor het vaststellen van het financieel jaarverslag. Via de ledenraad, poolcommissies en het bestuur van de coöperatie oefenen de leden direct invloed uit op het gevoerde beleid bij Agrico. Leden worden ook via het besloten telerportaal geïnformeerd over de laatste nieuwtjes en ontwikkelingen.

Agrico kent ook een jongerencollege waarmee op regelmatige basis inhoudelijke en thematische discussies worden gevoerd over toekomstige zaken. Via allerlei werkoverleggen wordt het personeel betrokken bij het gevoerde beleid van Agrico. Notulen van werkoverleggen zijn toegankelijk via het intranet.

Agrico informeert haar stakeholders via nieuwsbrieven, persberichten, informatiemagazine (Agrico magazine Potato), brieven, mailingen, persberichten en een website waarop actuele artikelen en historische informatie te vinden zijn. Stakeholders wordt actief om feedback en interactie gevraagd, om ervaringen te delen en beleid te toetsen. Via tevredenheidsonderzoek wordt actief de tevredenheid gemeten onder de leden van Agrico.

Agrico heeft een ondernemingsraad (OR) welke gekend wordt in belangrijke strategische discussies en veelal een adviserende functie heeft op het gebied van arbeidsrechten en arbeidsvoorwaarden. De OR rapporteert jaarlijks d.m.v. een jaarverslag welke op het intranet wordt gepubliceerd. In de OR zijn ook de dochterbedrijven Agrico Research en Leo de Kock vertegenwoordigd.

In onderstaande tabel 10.1 wordt de mate van betrokkenheid en de invloed die stakeholders uitoefenen op het CSR-beleid van Agrico weergegeven.

Tabel 10.1 Invloed-matrix stakeholders CSR beleid Agrico

Stakeholder	Verwachtingen van Agrico	Vorm van dialoog	Rol in CSR-beleid
• Leden-telers	- Winstgevendheid - Concurrerende uitbetalingsprijs voor geleverde aardappelen/pootgoed - Betrouwbare partner - Service partner	- Informatiebijeenkomsten (min. 2x per jaar) - Financieel jaarverslag - Potato magazine - Ledenbijeenkomsten - Poolcommissies - Tevredenheidsonderzoek	- Leveranciers van hoogwaardige en betrouwbare grondstoffen - Leveren belangrijke bijdrage aan uitvoering (toekomstig) CSR-beleid - Toetsing CSR beleid
• Medewerkers	- Veilige werkomgeving - Aantrekkelijke arbeids-omstandigheden - Positieve werksfeer	- Werkoverleg - Intranet - Training en opleiding - Presentaties - Ondernemingsraad - Jaarlijkse gezamenlijke strategische dag	Leveren belangrijke bijdrage aan uitvoering (toekomstig) CSR-beleid
• Dochterbedrijven	- Betrouwbare partner - Bijdragen aan waardecreatie	Boardmeetings	- Leveren belangrijke bijdrage aan uitvoering (toekomstig) CSR-beleid - Uitwisselen van kennis
• Agenten	Bijdragen aan waardecreatie	- Rassenshows - Internet	Uitwisselen van kennis
• Leveranciers	Bijdragen aan waardecreatie	- Rassenshows - Contact met medewerkers	- Onderdeel van de keten - Leveren belangrijke bijdrage aan uitvoering (toekomstig) CSR-beleid
• Koepelorganisaties	- Voedselveiligheid - Winstgevendheid (patenten)	Partner in samenwerkingsverbanden	- Uitwisselen van kennis - Partner in regelgeving - Belangenbehartiging
• Consumenten	- Producten die aansluiten bij de behoefte - Voedselveiligheid - Betrouwbare partner	- Marktonderzoek - Informatie via voedingsdeskundigen	- Belangrijke afnemer van eindproduct (consumptieaardappel) - Beïnvloeden aankoop v/h product tegen acceptabele prijzen
• Maatschappelijke organisaties	Welzijn van gemeenschappen en specifieke doelgroepen	Partner in samenwerkingsverbanden	Uitwisselen van kennis

Figuur 10.3 Stakeholdersmodel Agrico (bron: Stakeholdersanalyse Agrico 2015)

Bronnen:

- Nieuwsitems Agrico – www.extranet.agrico.nl/voor-telers/nieuwsberichten/ (openbaar)
- Teler- en Ledeninfo – www.mijn.agrico.nl/Teler/Portal/leveringsinformatie/Paginas/Teler-info.aspx (niet openbaar)
- Nieuwsbrieven OR – www.intranet.agrico.nl/nl-nl/ondernemingsraad/ (niet openbaar)
- Nieuwsitems Agrico medewerkers – www.intranet.agrico.nl/ (niet openbaar)
- Agenda's en notulen Klankbordgroep CSR 2021/2022 - Gezamenlijke groepen\CSR\agenda en notulen (niet openbaar)

11 Kernthema's en onderwerpen

Agrico hanteert voor haar CSR beleid een lange termijn horizon. Hiervoor is een prioriteitenmatrix opgesteld om de juiste aandachtsgebieden en focus zichtbaar te maken. In de bedrijfsvoering worden continue alle activiteiten en invloeden gemonitord van de effecten op onze organisatie en haar omgeving. Agrico onderkent dat risicobeheersing een belangrijk onderdeel van het ondernemerschap vormt en beschikt met de prioriteitenmatrix over een aanvullend instrument voor risicoanalyse en het opstellen van een risicoprofiel. Agrico hanteert een strategisch meerjarenbeleid voor CSR. Deze is in lijn met een groot aantal UN Sustainable Development Goals. Agrico komt haar wettelijke verplichtingen na. In het kader van de Europese Energie Efficiency richtlijn en de informatieplicht worden alle energiestromen binnen de diverse locaties van Agrico in kaart gebracht en aan de hand van een maatregelenpakket, toekomstige investeringen voorzien om het algemene energieverbruik terug te dringen.

11. Geef aan waar Agrico bij het bepalen van relevante CSR-onderwerpen naar heeft gekeken

Bij het bepalen van relevante onderwerpen voor CSR/ISO 26000 is een prioriteitenmatrix conform NPR 9026+C1:2012 uitgewerkt. Hierbij is gekeken naar de relevantie van deze issues op de Agrico-organisatie en haar stakeholders. De CSR onderwerpen dienen een strategische fit te hebben met de vijf strategische CSR-pijlers van Agrico (hst. 8 CSR-scope van Agrico).

De prioriteitenmatrix CSR wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor het bepalen van relevante onderwerpen hebben we gekeken naar:

- Wettelijke bepalingen
- De vijf strategische CSR-pijlers van Agrico.
- De effecten van eigen activiteiten en besluiten.
- Activiteiten en besluiten van organisaties in de waardeketen en invloedssfeer van Agrico.
- Dagelijkse activiteiten en bijzondere situaties.

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Strategische CSR pijlers Agrico & UN Sustainable Development Goals - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility

12. Welke ISO 26000 onderwerpen zijn relevant voor Agrico?

Alle 37 ISO 26000 onderwerpen zijn beoordeeld op relevantie voor Agrico. Indeling vindt plaats op basis van L (niet relevant), M (matig relevant) of H (zeer relevant). Hieronder zijn de onderwerpen weergegeven zoals die vanuit de prioriteitenmatrix zijn benoemd als in hoge mate relevant en waarop Agrico zich in haar CSR-beleid 2021/2022 heeft gericht en actiepunten heeft geformuleerd.

In hoge mate relevante onderwerpen vanuit prioriteitenmatrix zijn:

- 14: Persoonlijke ontwikkeling en training op de werkplek (duurzame medewerker)
- 16: Duurzaam gebruik van hulpbronnen (verminderen energieverbruik en milieubelasting)
- 23: Respect voor eigendomsrechten (o.a. kwekersrecht)
- 24: Duurzame consumptie (duurzaam inkopen)

Voor de volledigheid willen wij aangeven dat Agrico ook acties heeft geformuleerd op onderwerpen die in mindere mate relevant zijn voor Agrico. De relevante onderwerpen zijn in lijn met de strategische CSR-pijlers en de UN Sustainable Goals (hst. 8 CSR-scope van Agrico).

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Strategische CSR pijlers Agrico & UN Sustainable Development Goals - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility

13. Welke criteria heeft Agrico gebruikt bij het bepalen van significante ISO 26000 onderwerpen?

Bij het bepalen van significante onderwerpen voor CSR/ISO 26000 is een prioriteitenmatrix conform NPR 9026+C1:2012 uitgewerkt. Hierbij is gekeken naar de significantie van deze issues op de Agrico organisatie en haar stakeholders.

De prioriteitenmatrix wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor het bepalen van significante onderwerpen hebben we gekeken naar:

- De mate waarin het onderwerp impact heeft op de activiteiten van onze organisatie
- De mate van belang en bezorgdheid van onze stakeholders over het onderwerp
- De maatschappelijke verwachting van wat verantwoord gedrag is met betrekking tot de effecten op deze onderwerpen
- Het effect en risico van het wel of niet nemen van actie(s) op dit onderwerp.

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Strategische CSR pijlers Agrico & UN Sustainable Development Goals - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility

14. Welke ISO-26000 onderwerpen zijn significant voor Agrico?

Alle 37 ISO 26000 onderwerpen zijn beoordeeld op significantie voor Agrico. Indeling vindt plaats op basis van L (weinig significant), M (matig significant) of H (zeer significant). Hieronder zijn de onderwerpen weergegeven zoals die vanuit de prioriteitenmatrix zijn benoemd als in hoge mate significant en waarop Agrico zich in haar CSR-beleid 2021/2022 op heeft gericht en actiepunten heeft geformuleerd.

In hoge mate significante onderwerpen vanuit prioriteitenmatrix zijn:

- 16: Duurzaam gebruik van hulpbronnen (verminderen energieverbruik en milieubelasting)
- 23: Respect voor eigendomsrechten (kwekersrecht)
- 34: Ontwikkeling en toegang tot technologie (borging van kennis over o.a. kweektechniek)
- 36: Gezondheid (veiligheid en welzijn duurzame medewerker)

Voor de volledigheid willen wij aangeven dat Agrico ook acties heeft geformuleerd op onderwerpen die in mindere mate significant zijn voor Agrico.

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Strategische CSR pijlers Agrico & UN Sustainable Development Goals - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility

15. Welke criteria heeft Agrico gebruikt bij het bepalen van prioritaire onderwerpen?

Bij het bepalen van prioritaire onderwerpen voor CSR/ISO 26000 is een prioriteitenmatrix conform NPR 9026+C1:2012 uitgewerkt. Hierbij is gekeken naar de prioriteit van deze issues op de Agrico-organisatie en haar stakeholders.

De prioriteitenmatrix wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor het bepalen van prioritaire onderwerpen hebben we gekeken naar:

- Voldoen aan wettelijke vereisten (o.a. uitvoeren van EED-audit)
- Quick-wins en bereikbare en herkenbare doelen
- Voldoen aan maatschappelijke normering, financiële consequenties en personeelsbeleid
- Huidige prestaties (o.a. vastgelegd in milieubarometer) als uitgangssituatie en referentiekader
- Het effect en risico van het wel of niet nemen van actie(s) op dit onderwerp

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Strategische CSR pijlers Agrico & UN Sustainable Development Goals - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility
- EED-audit rapportage Omgevingsdienst Lelystad (niet openbaar)
- Online registratietool Milieubarometer - www.milieubarometer.nl (niet openbaar)

16. Welke ISO-26000 onderwerpen hebben prioriteit voor Agrico?

Alle 37 ISO 26000 onderwerpen zijn beoordeeld op prioriteit voor Agrico. Indeling vindt plaats op basis van L (lage prioriteit), M (matige prioriteit) of H (hoge prioriteit). Hieronder zijn de onderwerpen weergegeven zoals die vanuit de prioriteitenmatrix zijn benoemd als in hoge mate prioritair en waarop Agrico zich in haar CSR-beleid 2021/2022 heeft gericht en actiepunten heeft geformuleerd.

In hoge mate prioritaire onderwerpen vanuit de prioriteitenmatrix zijn:

16: Duurzaam gebruik van hulpbronnen (verminderen energieverbruik en milieubelasting)

17: Mitigatie van en adaptie aan klimaatverandering (reductie CO²-belasting)

23: Respect voor eigendomsrechten (kwekersrecht)

30: Voorlichting en bewustzijn (kennisoverdracht en communicatie)

Voor de volledigheid willen wij aangeven dat Agrico een risicomatrix heeft geformuleerd op onderwerpen die van invloed zijn op de bedrijfscontinuïteit (zie figuur 11.1).

"Onze activiteiten zijn onderhevig aan een breed scala van risico's. Wij onderkennen dat risicobeheersing een belangrijk onderdeel van het ondernemerschap vormt en beschikken over een risicoanalyse die periodiek wordt geactualiseerd. Zo is er het afgelopen jaar een zogenaamde 'strategische risicoanalyse' uitgevoerd, waaraan ook de raad van commissarissen heeft bijgedragen".

Waarschijnlijkheid / kans	Hoog		• ICT • (Geo)Politiek • Fytosanitair • Calamiteiten	• Milieunormen en beleid • (Inter)Nationale Politiek
	Mid	• Juridisch	• Wet & regelgeving • Commercieel • Supply Chain • Informatievoorziening	
	Laag	• Inkoop • Sancties, WWFT	• Klimatologisch • Financieel • Betaling & dubieuze debiteuren	
		Laag	Mid	Hoog

Impact

Figuur 11.1 Risico matrix Agrico 2021/2022

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Online registratietool Milieubarometer - www.milieubarometer.nl/ (niet openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022\Risicoprofiel - www.agrico.2022jaarverslag.nl

17. Tot welke acties heeft dit geleid of gaat u nemen?

De benoemde aandachtsgebieden vanuit de prioriteitenmatrix hebben geleid tot een mobilisatie van de organisatie Agrico om invulling te geven aan geformuleerd CSR-beleid. Elk jaar wordt een relevante actielijst opgesteld welke moet bijdragen tot het realiseren van doelstellingen welke zijn geformuleerd in het CSR-beleid. De systematiek kenmerkt zich door continu verbetering door te voeren aangaande geformuleerd beleid. Om onze successen te registreren en te delen hanteren wij een zogenaamde CSR-successenlijst. Hierop wordt aangegeven welk succes met welk ISO 26000-onderwerp en kernthema een relatie heeft en wanneer het gerealiseerd is. In hoofdstuk 1 'Management samenvatting' leest u de belangrijkste resultaten van het afgelopen jaar terug in ons CSR dashboard.

Een grotere bewustwording en het overwogen nemen van duurzame beslissingen is een van de directe gevolgen van een opgezet CSR-beleid bij Agrico. Aan alle bij de vanuit prioriteitenmatrix benoemde actiepunten is in 2021/2022 aandacht besteed.

Bronnen:

- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- CSR-successenlijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Successenlijst (niet openbaar)

18. Toelichting op de prioriteitsstelling

Voor de Klankbordgroep CSR van Agrico is het belangrijk om draagvlak te creëren voor geformuleerd CSR-beleid, de ISO 26000 systematiek helpt hierbij om hieraan vooral op gestructureerde en praktische manier invulling te geven.

Agrico wil zich richten op quick-wins en bereikbare en herkenbare doelen (strategische CSR-pijlers Agrico/UN-sustainable development goals). In grote lijnen heeft de Klankbordgroep gesteld dat het voldoen aan maatschappelijke normering, financiële consequenties en personeelsbeleid, belangrijke aspecten zijn bij het stellen van prioritaire onderwerpen. Hierbij vormen de huidige prestaties (o.a. vastgelegd in milieubarometer) een uitgangssituatie en referentiekader.

Toekomstig CSR-beleid Agrico 2030 zal in harmonisatie met de algehele strategische beleidsformulering van Agrico ook verder in de keten (dochterbedrijven, dienstverleners, leden-telers) worden uitgebouwd. We bekijken continu welke samenwerking met onze stakeholders mogelijkheden biedt om duurzaamheid binnen de keten verder te ontwikkelen. De gehele strategie is erop gericht om 'Goede groei' te realiseren!

Agrico staat open voor het leveren van een duurzaamheidsinspanning die door stakeholders wordt geïnitieerd. De Klankbordgroep CSR signaleert, formuleert en realiseert acties die een bijdrage leveren aan het vergroten van bewustwording en het gezamenlijk verbeteren van het duurzaamheidsvraagstuk.

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- Online registratietool Milieubarometer - www.milieubarometer.nl/ (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)

19. Geef aan welke stakeholders en op welke wijze Agrico heeft betrokken bij het identificeren van relevante, significante en prioritaire onderwerpen.

Om CSR structureel in te bedden in de bedrijfsvoering heeft Agrico een Klankbordgroep CSR in het leven geroepen vanuit de verschillende disciplines van Agrico. Hiermee beoogt Agrico continu een open discussie met haar stakeholders door de interactie vanuit de verschillende disciplines van de organisatie met de buitenwereld aangaande het gevoerde CSR-beleid. De focus van de Klankbordgroep is erop gericht om het geformuleerde CSR-beleid uit te voeren.

Voor nieuwe ideeën en het creëren van draagvlak is er binnen de CSR-Klankbordgroep een vacante stoel waar elke vergadering een andere medewerker op mag plaatsnemen. Middels interne communicatie worden medewerkers hiervan op de hoogte gesteld. Van deze mogelijkheid wordt goed gebruik gemaakt. De Klankbordgroep onderhoudt contact met stakeholders aangaande CSR-onderwerpen en over mogelijkheden tot het uitwisselen van specifieke kennis. Agrico is aangesloten bij MVO-Nederland en bezoekt regelmatig georganiseerde seminars en workshops.

Voor toekomstig CSR-beleid blijven we nadrukkelijk in gesprek met onze stakeholders over te formuleren aandachtsgebieden en inspanningen. Om te komen tot inzichten, visies en meningen op het gebied van duurzaamheid is interactie met stakeholders, die zich in het beïnvloedingsgebied van Agrico bevinden, van groot belang.

Zo vormen onze aangesloten leden en dochterondernemingen een klankbord voor de issues die maatschappelijk als relevant worden gezien. Ook op (digitale)beurzen en (digitale)bijeenkomsten is Agrico continue in gesprek met haar stakeholders. Agrico probeert in haar beleid hierop in te spelen door continu afgewogen keuzes te maken in het belang van people, planet en profit.

Bronnen:

- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- CSR-successenlijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Successenlijst (niet openbaar)
- Reisverslagen account-, product- en exportmanagers (niet openbaar)

12 Ketenverantwoordelijkheid en invloedssfeer

Welke organisaties zich binnen de invloedssfeer van Agrico bevinden en in hoeverre wij in de context van ketenverantwoordelijkheid hierop invloed kunnen uitoefenen komt in dit hoofdstuk aan bod.

20. Welke organisaties bevinden zich in Agrico's invloedssfeer en hoe verhouden die zich tot Agrico?

Agrico heeft een eigenaarsbelang in haar Nederlandse dochterondernemingen Leo de Kock en Agrico Research en in diverse buitenlandse bedrijven.

Agrico is vertegenwoordigd in het bestuur van Breeders Trust, een Europese belangenorganisatie die illegale teelt van o.a. aardappellrassen bestrijdt en toeziet op het verboden kweekrecht op zaai- en pootgoed. Ook is Agrico vertegenwoordigd bij Europatat, Euroseeds (Euroseeds is een brancheorganisatie voor de zaadindustrie in de Europese Unie, Brussel), NAO (Nederlandse Aardappel Organisatie), Bio-next, Plantum en VBP (Vereniging biologische producenten en handel).

Partijen die een groot economisch belang bij Agrico hebben of economisch afhankelijk zijn van Agrico, zijn de aangesloten telers. De mening van de teler weegt voor Agrico zwaar mee. In zogenoemde 'kleine groepsbijeenkomsten' wordt de teler in de gelegenheid gesteld invloed uit te oefenen op gevoerd beleid. Ook via de ledenraad en poolcommissies is de mening van telers geborgd.

Partijen waarmee Agrico juridisch bindende contracten heeft zijn telers (leveranciers) en afnemers (klanten) van poot- en consumptieaardappelen.

Agrico is een coöperatieve handelsvereniging in het midden van de aardappelketen waarbij zij zowel de belangen van haar telers als ook de kweek- en handelsbelangen vertegenwoordigt. Zowel aan de teeltzijde als aan de Retail zijde hecht Agrico waarde aan goede contacten te onderhouden en recht te doen aan samenwerking, transparantie en eerlijk zakendoen.

Agrico heeft regelmatig overleg met dienstverlenende vervoerders, brancheorganisaties zoals LTO en Plantum, semioverheidsorganisaties zoals de NAK en Skal, maar ook met branchegenoten zoals HZPC, Stet en TPC als het gaat om gezamenlijke belangen op gebied van richtlijnen en wet- en regelgeving in relatie tot aardappellrassen.

Bronnen:

- Stakeholdersanalyse 2015 - Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)

21. Op welke manier stimuleert Agrico maatschappelijke verantwoordelijkheid bij andere organisaties?

Agrico stimuleert maatschappelijke verantwoordelijkheid door een openbare verklaring af te leggen over haar CSR-inspanningen en door CSR mee te nemen in haar strategisch beleid. Agrico heeft in de allereerste plaats respect voor de mening van iedere stakeholder. Een grotere maatschappelijke betrokkenheid wordt niet bereikt door een gedwongen beleid. Door juiste beeldvorming en door zelf verantwoordelijkheid te nemen, wil Agrico zich opstellen als een organisatie die verantwoord ondernemen uitdraagt en stimuleert. Agrico zoekt aansluiting bij passende en onderscheidende initiatieven.

Agrico communiceert o.a. via haar website, CSR-nieuwsbrieven en artikelen in haar magazine 'Agrico magazine Potato' over haar duurzaamheidsinspanningen. Hiermee wil zij een krachtig signaal afgeven van 'goed doen, doet goed volgen'. Hierbij wordt de stap van het vergroten van kennis, inzichten en bewustwording als zeer belangrijk gezien. Agrico wil door zichtbare acties en beleid laten zien dat Agrico duurzaamheid stimuleert.

Het CSR beleid bij Agrico is geen gekaderd proces met een einddoel maar een thema dat continu aan ontwikkeling onderhevig is.

Bronnen:

- Website Agrico - www.agrico.nl/nieuwsoverzicht (openbaar)
- Nieuwsbrieven CSR Agrico (intranet, niet openbaar)
- Agrico magazine 'Potato'
- Financieel Jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

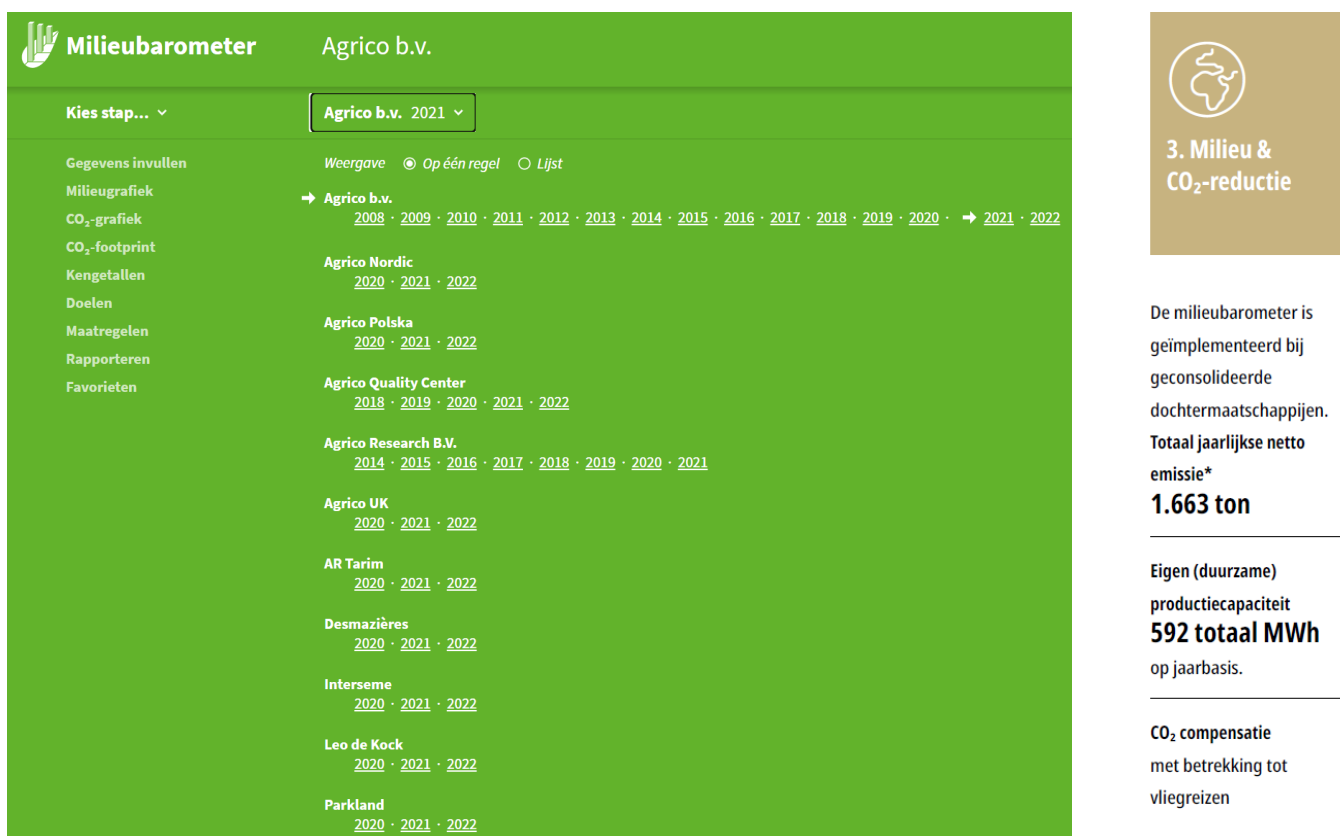
13 Gepaste zorgvuldigheid (Due dilligence)

Gepaste zorgvuldigheid heeft betrekking op de effecten van Agrico's eigen handelen op maatschappij (People), milieu (Planet) en economie (Profit). Hieronder worden vragen in deze context behandeld.

22. Op welke manier beoordeelt Agrico (potentiële) negatieve effecten van de eigen activiteiten en besluiten op maatschappij, milieu en economie?

Agrico legt rekenschap af voor haar gevoerde beleid aan de raad van commissarissen (voor de BV), het bestuur, de poolcommissies, ledenraad en de algemene vergadering van aandeelhouders/leden (voor de coöperatie) en haar personeel. Wekelijks komen directie en MT bij elkaar om de impact van gevoerd beleid en doelstellingen te bespreken. Aspecten als klanttevredenheid, omzet, ziekteverzuim en duurzaamheid hebben daarbij aandacht. Hierop wordt gepast gehandeld.

In een online tool, de Milieubarometer, brengt Agrico jaarlijks haar CO₂-footprint/FTE in kaart (sinds 2008), Sinds afgelopen boekjaar gebeurt dit op een geconsolideerd niveau ook voor onze dochterbedrijven. Het resultaat is dit jaar voor het eerst volgens de richtlijn van CSRD (Corporate Sustainable Reporting Directive, verplicht vanaf 2025) in het financiële jaarverslag gepubliceerd (Zie hoofdstuk 1 CSR dashboard). Het CSR-beleid bij Agrico is o.a. erop gericht om de CO₂-belasting/FTE met gerichte acties te verminderen (Pijler; milieu & CO₂ reductie). In het verslagjaar is het aantal medewerkers binnen de totale groep toegenomen van 273 FTE naar 279 FTE.

Figuur 13.1 Weergave Milieubarometer en resultaat Milieu en CO₂

Bronnen:

- Online registratietool Milieubarometer - www.milieubarometer.nl/ (niet openbaar)
- Facturen afdeling Finance en Control (niet openbaar)

23. Op welke manier beoordeelt Agrico (potentiële) negatieve effecten van de activiteiten en besluiten van organisaties in uw invloedssfeer op maatschappij, milieu en economie?

Agrico staat continu in contact met haar stakeholders via haar medewerkers en belangenorganisaties. Zo zijn buitendienstmedewerkers, exportmanagers en productmanagers voortdurend in gesprek met telers en klanten over de merkbare effecten van de bedrijfsvoering van Agrico.

Agrico kent een open cultuur waarbij in het voeren van een open dialoog wordt gekeken naar positieve keteneffecten te behalen zijn. Voor haar personeel hanteert Agrico een beleid van functionerings- en beoordelingsgesprekken in de zogenaamde HR-cyclus gesprekken. Hierbij worden mogelijke negatieve effecten (o.a. werkdruk) vroegtijdig gesignaleerd zodat hierop (preventieve) maatregelen kunnen worden genomen of beleid kan worden ontwikkeld.

Vanuit een preventieve positie wordt door de bedrijfsarts continu gekeken naar mogelijk negatieve effecten van werkdruk en hoe men hierop kan inspelen. Het HR-beleid staat beschreven op het Agrico intranet. Het HR-beleid is voor iedere werknemer inzichtelijk.

Bronnen:

- Relevante beleidsstukken - www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (Intranet, niet openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022- www.agrico.2022jaarverslag.nl

24. Hoe wordt gepaste zorgvuldigheid uitgeoefend of geïmplementeerd bij Agrico?

Agrico betreft haar leden en medewerkers bij het bepalen van haar beleid. Via de raad van commissarissen in de BV, als ook via het bestuur van de coöperatie (personele unie met de raad van commissarissen van de BV), de ledenraad, poolcommissies en ook de O.R. wordt toezicht gehouden op hoe beleid wordt ontwikkeld, geïmplementeerd en uitgevoerd.

We willen een duidelijk beleid voor o.a. inkoop, sponsoring, klachten, leasebeheer wagenpark, communicatie, juridische zaken, verkoop, code van ethiek, AVG en personeel (o.a. het nieuwe generatiebeleid). Hiervoor hanteert Agrico diverse protocollen, beleidsstukken en (handels)voorwaarden. O.a. de Klankbordgroep CSR denkt mee bij het opstellen van nieuwe protocollen of bij het hernieuwd beoordelen van bestaande protocollen. De diverse beleidsnotities zijn via intranet voor een ieder in te zien. De OR heeft binnen Agrico een adviesfunctie en wordt geraadpleegd bij alle vraagstukken omtrent personeel & organisatie. Verslagen van de OR en personeelszaken zijn via intranet voor medewerkers inzichtelijk. Voor leden-telers is het gesloten telerportaal het forum om beleidsmededelingen te publiceren. Wijzigingen in het telersbeleid en voorwaarden vereisen eerst goedkeuring van de diverse verantwoordelijke organen binnen Agrico.

Bronnen:

- Relevante beleidsstukken - www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (Intranet, niet openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

25. Welke (potentiële) negatieve effecten op maatschappij, milieu en economie heeft Agrico geïdentificeerd?

Agrico heeft voor het jaar 2021/2022 de volgende potentiële negatieve effecten geïdentificeerd (zie ook figuur 13.1 Milieubarometer pagina 29) gericht op people, planet en profit:

- Inkoop van (transport)diensten (o.a. logistiek)
- Verbruik van gas, water en elektriciteit
- Verbruik van papier
- Kantoorafval (o.a. plastic)
- Zakelijk verkeer (auto- en vliegkilometers)

Agrico wil vanuit verantwoordelijkheid de dialoog opzoeken met haar stakeholders en haar keten, om te komen tot ketensynergie door gezamenlijk inspanningen te verrichten. We denken hierbij o.a. aan het verbeteren van logistieke diensten en het delen van kennis op het gebied van duurzaamheid. En het initiëren van innovatieve rassen en productconcepten die een bijdrage leveren aan een duurzamere maatschappij.

Bij het delen van kennis worden bewust de dochterbedrijven van Agrico, Leo de Kock en Agrico Research betrokken bij het uitvoeren van ons duurzaamheidsbeleid. Daarnaast hebben alle buitenlandse dochterondernemingen een zelfstandig duurzaamheids-programma geïmplementeerd. Hiermee proberen we Agrico-breed de CSR-inspanningen te maximaliseren met respect voor eigen inbreng en verschillen in aandachtsgebieden en cultuur. Tijdens de board-meetings delen de verschillende dochter-CSR-coördinatoren hun ervaringen, resultaten en ambities over thema's m.b.t. duurzaamheid.

Vanuit de sessies met MVO-Nederland zijn zowel risico's als kansen in beeld gebracht die CSR ons kunnen brengen. De geïdentificeerde risico's worden hieronder benoemd:

1. **CSR-beleid;** Zorg dragen dat CSR-beleid verder geïntegreerd wordt in de algemene strategie.
2. **Grote projecten als Kenia en Zimbabwe kennen een afbreukrisico;** Succes bepaald of vervolg en uitbreiding mogelijk is.
3. **Transport blijft nodig!** Aardappelen moeten op de plek van bestemming komen maar wel zo efficiënt mogelijk. Daar waar mogelijk wordt gekeken naar vervoer over water i.p.v. over de weg.
4. **CSR bewustwording stakeholders;** Als Agrico open blijven staan voor dialoog en blijvend stimuleren van het delen van kennis en ervaring.
5. **Wetgeving;** Juridische wet- en regelgeving is gericht op preventie en veiligheid. Bij dilemma's verdient gezond verstand de voorkeur. Agrico volgt te allen tijde de wet- en regelgeving.
6. **Duurzaam personeel;** Het HR beleid is erop gericht om personeel veilig en gezond in te zetten. De opleidingsmogelijkheden moeten voorzien in een up-to date kennisniveau die aansluit bij de functie. Een leven lang werken wordt geborgd door o.a. het nieuwe generatiebeleid.
7. **Ketensynergie;** Het is nog moeilijk om stakeholders binnen de keten te mobiliseren om gezamenlijk op te trekken en CSR-inspanningen te ontplooiën. De concurrentieverhouding is (vaak nog) een beperkende factor. De komende jaren wordt verwacht dat de CO₂ emissie bepaling scope 1, 2, 3 hier verandering in gaat brengen.
8. **Verdienmodel;** Agrico biedt een inkomen aan meer dan 700 bedrijven, meer dan 275 medewerkers en diverse partnerbedrijven. Agrico wil een positieve bijdrage blijven leveren aan haar omgeving. Investeren in het behalen van onze CSR-doelstellingen, kennisontwikkeling en betrokkenheid kunnen mede gerealiseerd worden door respect voor kwekersrecht en het telen van beschermde aardappelrassen.

Synthese van het afgelopen jaar

Ook het afgelopen jaar hebben de bovenstaande risico's zich in meer of mindere mate gemanifesteerd. De tabel hieronder geeft daarbij een overzicht welke risico zich hebben voorgedaan en welke impact zij hadden:

Risico	Voorgedaan in 21/22	Impact in 21/22	Residueel risico
Commercieel	Ja	Laag	Gemiddeld
Inkoop	Nee	nvt	Laag
Betaling en dubieuze debiteuren	Ja	Laag	Laag
(Geo)Politiek	Ja	Laag	Gemiddeld
Juridisch	Ja	Laag	Laag
Toeleveringsketen	Ja	Hoog	Laag
Fytosanitair	Ja	Laag	Gemiddeld
Wet & regelgeving	Nee	nvt	Laag
Sanctie en WWFT	Ja	Laag	Laag
ICT	Ja	Laag	Gemiddeld
Financieel	Ja	Laag	Laag
Calamiteiten	Ja	Laag	Laag
Klimaatverandering en milieu	Ja	Laag	Laag
(Inter)Nationale Politiek	Ja	Laag	Laag

Figuur 13.2 Tabel risicomanifestatie 2021/2021

Bronnen:

- Online registratietool Milieubarometer - www.milieubarometer.nl (niet openbaar)
- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- CSR-successenlijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Successenlijst (niet openbaar)
- Interviews stakeholders 2015 – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Stakeholdersanalyse 2015 – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Workshops MVO-Nederland – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

14 Missie, visie, kernwaarden, ambities

Agrico heeft in 2019 haar strategie herijkt. Hierbij ook haar missie, visie en kernwaarden vernieuwd en zich uitgesproken over haar ambities. In de strategienota 2030 heeft Agrico dit met haar stakeholders gedeeld.

Missie: Passie voor aardappelen!

Vanuit onze coöperatieve structuur leveren wij wereldwijd kwalitatief hoogwaardige poot- en consumptieaardappelen, met de expertise die daarvoor nodig is. Wij ontwikkelen rassen die geschikt zijn voor elke plek op aarde waar professionele, succesvolle en duurzame aardappelteelt mogelijk is. Hiermee dragen wij bij aan voedselzekerheid voor een groeiende wereldbevolking. Wij creëren, met respect voor mens en milieu, waarde voor onze klanten en de leden van de coöperatie.

Visie: Groei is onze ambitie!

Door groei in professionaliteit van de organisatie zorgen we voor een kwalitatief betere aardappelteelt. Dit met maximale aandacht voor innovatie, mens en milieu. Onze groei komt voort uit de toenemende, wereldwijde behoefte aan pootaardappelen. Wij ontwikkelen de beste rassen voor bestaande en nieuwe markten. Voor consumptieaardappelen, zowel gangbaar als biologisch geteeld, bereiken we de groei als ketenbooster in de Nederlandse markt. In een inspirerende omgeving werken wij aan optimale groei voor al onze stakeholders.

Kernwaarden

Professioneel: onze medewerker is een resultaatgerichte professional die op basis van actuele kennis van zaken situaties beïnvloedt en doelen realiseert.

Verbonden: onze medewerker neemt verantwoordelijkheid voor de organisatie en het eigen handelen. Door op een open en eerlijke manier samen te werken en kennis te delen worden relaties gebouwd.

Persoonlijk: onze medewerker is betrouwbaar en oprecht betrokken, ondersteunt en bemoedigt waar mogelijk.

Ambities

Wij hebben de overtuiging dat integrale aandacht voor CSR een voorwaarde wordt voor doelmatig ondernemen. Hiervan gebruikmakend willen wij ons merk en ons imago versterken, maatschappelijke betrokkenheid tonen en onze telers op termijn vragen te telen op basis van duurzame landbouwrichtlijnen.

Vernieuwing door verdergaande digitalisering heeft impact op de processen in onze onderneming en op de invulling van de relatie met onze ketenpartners. Het verzamelen en analyseren van data en het delen van informatie zijn de komende jaren een speerpunt. Wij willen hierbij vooral aandacht besteden aan Market Intelligence, procesinnovatie en teeltoptimalisatie.

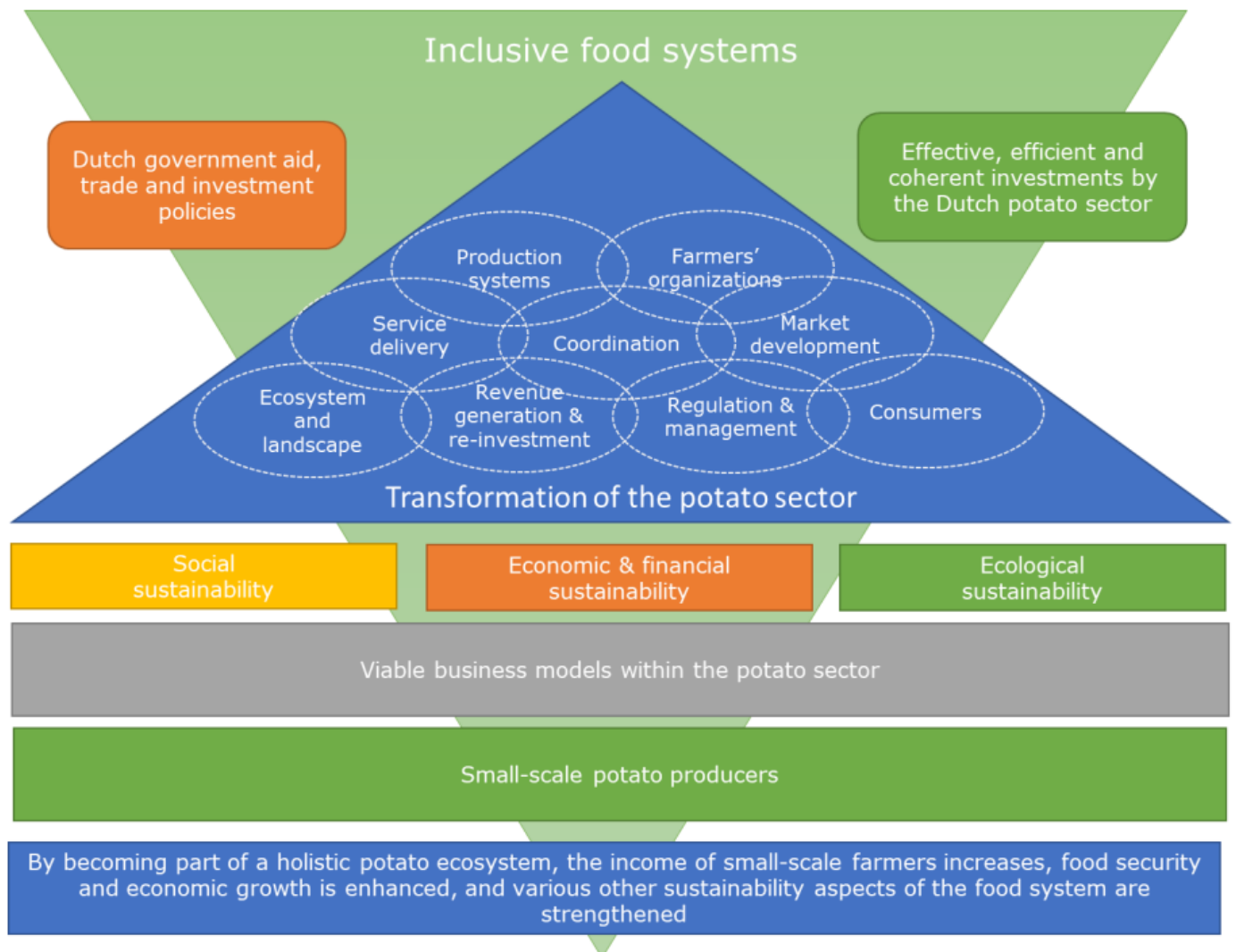
Bronnen:

- Missie, visie, kernwaarden en ambities Agrico - intranet.agrico.nl/nl-nl/strategie-agrico (niet openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

26. Op welke wijze heeft Agrico richting gegeven aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid?

- Agrico heeft de woorden 'verantwoord' en 'duurzaam' opgenomen in haar missie.
- Door een Klankbordgroep CSR te installeren die belast is met het initiëren en uitvoeren van CSR-doelstellingen en actiepunten. Deze Klankbordgroep komt maandelijks bij elkaar om de voortgang te bespreken.
- De door de Klankbordgroep uitgewerkte doelstellingen door het MT te laten onderschrijven en deze doelstellingen helpen uit te dragen.
- Door zich jaarlijks te conformeren aan de zelfverklaring en het referentiematrixverslag volgens ISO 26000 NPR 9026 + C1:2012 met daaraan gekoppeld een CSR-passage in het financieel jaarverslag.
- Door jaarlijks een CSR-actieplan (met verantwoordelijkheden, tijdslijn, budget, enz.) op te stellen waarin gerichte en SMART gemaakte actiepunten worden uitgevoerd.
- Agrico heeft een MT-lid (Mark Kranenburg) eindverantwoordelijk gemaakt voor uitvoerend CSR-beleid.
- Agrico heeft een medewerker (René Vernooij – coördinator CSR) aangewezen die is belast met beleidsvorming, uitvoering, bewaking van voortgang en rapportage over CSR aan het MT en overige stakeholders.

- Agrico heeft een P&O-medewerker in dienst die toeziet op ontwikkeling, wet- en regelgeving en richtlijnen op gebied van personeel.
- Agrico heeft een juridisch medewerker in dienst die signaleert en toeziet op de ontwikkeling m.b.t. (financiële) wet- en regelgeving en richtlijnen.
- Agrico heeft een bedrijfsarts in dienst die toeziet op de gezondheid en veiligheid van onze medewerkers.
- Tweemaandelijks staat CSR op de agenda in het managementoverleg.
- Door de dochterbedrijven hun eigen duurzaamheidsprogramma te laten uitvoeren.
- Agrico heeft een manager business innovation & development (Michel de Bruijn) voor het duurzaam ontwikkelen en onderhouden van nieuwe markten
- Betrokken zijn bij diverse (internationale)initiatieven om de sector duurzamer te maken.

Figuur 14.1 Grafische illustratie van: Transforming the potato sector

Bronnen:

- Agenda's en notulen Klankbordgroep CSR 2021/2022 - Gezamenlijke groepen\CSR\agenda en notulen (niet openbaar)
- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico - Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 - Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- CSR-successenlijst 2021/2022 - Gezamenlijke groepen\CSR\Successenlijst (niet openbaar)
- Referentiematrixverslagen Agrico vanaf 2012 - www.agrico.nl/CSR (openbaar)
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl (openbaar)
- Position paper sustainable potato sector - www.seednl.nl/blog/potato-platform-for-transforming-potato-sectors + www.seednl.nl/potato

15 Ontwikkelen van draagvlak en competenties

Agrico wil draagvlak creëren voor betrokkenheid bij en bewustwording van haar CSR-beleid. Vanuit de stakeholdersdialoog wordt daarbij gezocht naar aanknopingspunten voor een gezamenlijk CSR-beleid.

27. Op welke manier creëert Agrico draagvlak voor maatschappelijke verantwoordelijkheid, binnen en buiten de organisatie?

Het CSR-beleid bij Agrico is gebaseerd op een no-nonsense mentaliteit. Vanuit een pragmatische en realistische manier van werken, zijn CSR-doelstellingen en actiepunten benoemd die aansluiten bij voor Agrico en haar stakeholders bereikbare en herkenbare doelen. Dit zowel binnen als buiten de organisatie.

De medewerkers van Agrico zijn een belangrijke schakel in de werkwijze van ISO 26000. Om deze groep blijvend betrokken te houden en om draagvlak te creëren, worden medewerkers opgeroepen om CSR-ideeën aan te dragen en is er voor iedere medewerker de mogelijkheid om middels een 'open stoel' eenmalig aan te sluiten bij de maandelijkse vergadering van de Klankbordgroep CSR. Daarnaast wordt er in het Agrico Magazine Potato regelmatig een item geplaatst over CSR en worden medewerkers via berichtjes op intranet geïnformeerd over CSR-voortgang.

Bronnen:

- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- Blogs CSR - Agrico magazine 'Potato'
- Referentiematrixverslagen Agrico vanaf 2012 - www.agrico.nl/CSR (openbaar)

28. Op welke manier ontwikkelt Agrico de benodigde competenties voor het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen en eventueel buiten de organisatie?

Agrico stelt de CSR-Klankbordgroepleden in de gelegenheid om deel te nemen aan seminars, workshops en symposia die worden georganiseerd op gebied van CSR door o.a. MVO-Nederland. Agrico is bij deze belangenorganisatie aangesloten.

Agrico wordt o.a. door MVO-Nederland via nieuwsbrieven en informatieve-e-mails verzorgd met kennis en contactinformatie. De coördinator CSR is belast met beleidsvorming, uitvoering, bewaking van voortgang en rapportage over CSR, filtert de informatie en onderneemt actie indien nodig.

Indien er binnen de Klankbordgroep sprake is van gerichte behoefte op het gebied van kennisontwikkeling op gebied van duurzaamheid, zal deze door Agrico worden gefaciliteerd.

Binnen de dochterondernemingen Leo de Kock, Agrico Research, Agrico UK en Desmazières (Agrico Frankrijk), Agrico Polska en Agrico East Africa is een CSR-coördinator benoemd en belast met het uitvoeren van het duurzaamheidsprogramma. Een keer per jaar (in november) komen de coördinatoren, bij elkaar om ervaringen en resultaten te delen en om gezamenlijke ambities te formuleren. Via e-mail en video-conferenzen (Teams) houden we elkaar geïnformeerd over de voortgang.

In het jongerencollege (adviserend orgaan van jonge Agrico-leden) is een Klankbordgroep geïnstalleerd die CSR-vraagstukken op het boerenervf bespreekbaar moet maken. Hierbij spelen communicatie, zichtbaarheid, draagvlak, certificering, voedselveiligheid en pragmatische invulling een belangrijke rol.

Bronnen:

- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- Blogs CSR - Agrico magazine 'Potato'
- Referentiematrixverslagen Agrico vanaf 2012 - www.agrico.nl/CSR (openbaar)

16 Integreren van maatschappelijke verantwoordelijkheid in besturingsprocessen, systemen en procedures

29. Op welke manier heeft Agrico haar maatschappelijke verantwoordelijkheid geïntegreerd in haar besturingsprocessen, systemen en procedures?

Vanuit de implementatie van de ISO 26000-systematiek in 2012/2013, wordt deze lijn voortgezet in de volgende jaren. In samenwerking met MVO-Nederland zijn CSR-focusgebieden geïdentificeerd en vorm gegeven in vijf strategische CSR-pijlers. Dit ingezet strategische beleid wordt in de strategie 2030 verder geïntegreerd.

Verantwoordelijkheid begint bij het in beeld hebben van wie wat doet en wanneer. Veel zaken zijn reeds vastgelegd, maar kunnen altijd verder worden gestructureerd. Agrico heeft voor ogen één organisatiesysteem te creëren waarin besturingsprocessen, systemen en procedures centraal zijn vastgelegd. Met het invulling geven aan een proces & kwaliteitshandboek geeft Agrico gevolg aan de wens organisatiewerkwijzen, procedures en processen uniform vast te leggen en te borgen en transparantie bieden d.m.v. een (periodieke) interne/externe controle (audit) mogelijk te maken. Hiervoor heeft Agrico een kwaliteitsmedewerker en een informatieanalist aangetrokken om dit te realiseren.

Agrico formuleert periodiek haar CSR-doelstellingen, stelt actiepunten op en maakt middelen vrij om deze acties uit te voeren. We evalueren periodiek of doelstellingen zijn behaald en of aanvullende actie(s) ondernomen dienen te worden.

Agrico kent een uitgebreid gremia van besturen en commissies die meedenken in het belang van de organisatie. Deze wordt jaarlijkse geactualiseerd (hieronder 2021/2022) tijdens de Algemene ledenvergadering en gepubliceerd via het financieel jaarverslag.

Persoonalia

Directie

J.J. van Hoogen, algemeen directeur
M. Zuidhof, operationeel directeur

Managementteam

M. Kranenburg, manager finance & control
W.B. van der Werff, commercieel manager

Ondernemingsraad

A. Sikkena, voorzitter
F.F. Drijfhout, secretaris
P.N. Zee
O. Bouwman
M. Thissen
T. Rotte
Mevrouw K.M. van de Wiel
Mevrouw M.G.H. Berx

Leden van verdienste

C.J.M. van Arendonk
Van den Hoek
J.J.M. Pronk
J.J. Wolhuis

Ledenraad

J. Barendregt (2024)*
P.K. Berghuis (2024)*
Mevrouw M.C.G. Besseling (2024)
G.C.T. Bos (2024)*
H.U. Coolman (2023)
M.S.M. Heijne (2024)*
Mevrouw P.J. Koetsier-van der Wel (2023)*
H. Koopman (2022)
Mevrouw E.A. Noordam (2024)
P.C. Roose (2022)
G. Smit (2025)*
W. Tijsseling (2024)*
A.J. Verwer (2022)

Toegetreden:

G. Smit

Afgetreden:

J.W. Bakker
W.K. den Bakker
P.P.J.M. Cryns
T. Hessels
L.W. Lageweg
G.M. Wuestenik

Raad van commissarissen/

Bestuur

A.H. Vermeulen, voorzitter (2023)
G. Ensing, vicevoorzitter RvC (2023)
J.C. van Heerwaarden vicevoorzitter bestuur (2023)*
Mevrouw S.K. Hoekstra (2024)
G. de Raaff (2022)*
R.N.G. Stokman (2025)*
L. de Winter (2022)*

Toegetreden:

R.N.G. Stokman

Afgetreden:

C.A.A.M. Gommern

Figuur 16.1 Besturing en beheersing

Bronnen:

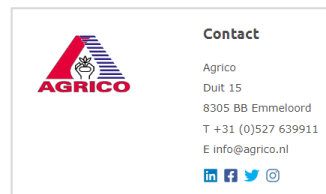
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- Actielijst MT Agrico 2021/2022 (niet openbaar)
- Referentiematrixverslagen Agrico vanaf 2012 - www.agrico.nl/CSR & NEN Publicatieplatform ISO 26000
- Zelfverklaring ISO 26000 2021/2022 – NEN Publicatieplatform ISO 26000
- Accountantsverklaring E&Y financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

17 Communicatie en rapportage

30. Criteria voor communicatie over maatschappelijke verantwoordelijkheid

De afdeling MC (marketing en communicatie) stelt jaarlijks een communicatieplan op waarin uitleg en uitvoering wordt gegeven aan de communicatie over CSR-beleid. Agrico vindt het belangrijk dat zij volledig, begrijpelijk, responsief, verantwoordelijk, actueel en doelgericht maar vooral ook transparant over haar CSR-activiteiten communiceert. Daarbij zoeken we aansluiting bij het kennisniveau van de stakeholders. Zo plaatsen we CSR-berichten op het intranet en social media, besteden we gerichte aandacht aan CSR via relevante items in het Agrico magazine Potato en publiceren we relevante CSR-artikelen op de website. Daarnaast rapporteert Agrico sinds 2022 volgens de CSRD richtlijn over het gevoerde CSR beleid in haar financieel jaarverslag

Communiceren via sociale media neemt een steeds belangrijkere positie in, zo ook communiceren over CSR. Regelmatig worden initiatieven uitgelicht om te delen met het grotere publiek.

Bronnen:

- Communicatieplan CSR 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CMC\communicatieplan CSR (niet openbaar)
- Financieel jaarverslag 2021/20222 - www.agrico.2022jaarverslag.nl
- Website Agrico - www.agrico.nl

31. Op welke manier communiceert Agrico over haar maatschappelijke verantwoordelijkheid?

Agrico rapporteert sinds 2022 volgens de CSRD richtlijn in haar financiële jaarverslag waarmee verantwoording wordt gegeven over de duurzaamheidsinspanningen. Daarnaast wordt jaarlijks de Referentiematrix in verslagvorm op de website geactualiseerd en gepubliceerd op het publicatieplatform ISO 26000 van de NEN.

Agrico communiceert en informeert via een CSR-nieuwsbrief haar medewerkers over actuele zaken en resultaten in relatie tot CSR. Agrico heeft een magazine 'Agrico magazine Potato' waarin periodiek interviews en actuele CSR-zaken worden toegelicht. Het Agrico magazine Potato wordt verstrekt aan leden, medewerkers en een groot aantal andere stakeholders. De Klankbordgroep CSR hanteert een open stoel waarbij niet-Klankbordgroepleden (o.a. personeel) eenmalig zitting kunnen nemen om in een Klankbordgroepvergadering mee te praten over actuele onderwerpen waarbij zij ook hun inbreng kunnen doen.

Agrico informeert haar omgeving en belanghebbenden via haar website en socialmedia over actuele zaken in relatie tot CSR op een eigen content pagina. De leden-telers van Agrico worden via het gesloten telerportaal 'Mijn Agrico' geïnformeerd over relevante CSR-onderwerpen. Hierin worden voor de teler o.a. specifieke nieuwsitems, operationele en financiële gegevens gedeeld zoals informatie over voorraden, verlaad- en sorteerinstructies, contracten, facturen, eindafrekeningen en saldo-informatie. Hiermee wil Agrico de service naar de teler vergroten en een bijdrage aan meer transparantie bieden.

Bronnen:

- Eigen content pagina CSR - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility
- Agrico magazine 'Potato'
- Teliensinformatie - www.mijnagrico.nl (besloten telerportaal, alleen toegankelijk voor telers)
- Financieel jaarverslag 2021/20222 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

32. Rapporteert Agrico over CSR via een maatschappelijk verslag?

Als doelstelling is geformuleerd om minimaal een CSR-passage in het financieel jaarverslag op te nemen. Naast het financieel jaarverslag wordt er jaarlijks een Referentiematrix en een zelfverklaring volgens de ISO 26000-richtlijn opgesteld en gepubliceerd. Beide documenten zullen na realisatie en goedkeuring van de NEN via de website van Agrico en het ISO 26000-publicatieplatform van de NEN, te downloaden zijn. Vanaf boekjaar 2025 zal een geïntegreerde CSR-rapportage volgens EU-richtlijn verplicht zijn om op te nemen in het financieel jaarverslag. Agrico voldoet hier al aan.

Bronnen:

- Referentiematrixverslagen Agrico sinds 2012 - www.agrico.nl/CSR & NEN Publicatieplatform ISO 26000
- Zelfverklaring ISO 26000 2021/2022 – NEN Publicatieplatform ISO 26000
- Financieel jaarverslag Agrico 2021/2022 - www.agrico.2022jaarverslag.nl

33. a) Zijn er conflicten of meningsverschillen met stakeholders?

Agrico hanteert de dialoog als instrument om conflicten dan wel meningsverschillen op te lossen. Agrico prevaleert overleg als passende oplossing boven een rechtsgang. In een enkel geval is rechtsgang echter onvermijdelijk.

Elk jaar ontvangt Agrico productklachten. Deze worden door product-experts beoordeeld en afgehandeld. Productklachten worden in samenspraak met de stakeholders o.a. opgelost middels een vervangende levering, het geven van korting of door het uitvoeren van extra bewerkingen (o.a. nalezen).

Voor geschillen binnen de coöperatie (betreffende lidmaatschap of uitvoering van de teeltovereenkomst) kunnen leden zich wenden tot de commissie van beroep. Deze commissie kan bij een conflict een onafhankelijke en voor partijen bindende uitspraak doen.

Commissie van beroep

De commissie van beroep beoordeelt en beslist over voorgelegde geschillen tussen leden/bedrijven en de coöperatie. De commissie van beroep bestaat uit 6 leden die benoemd worden door de ledenraad.

Bronnen:

- Juridische afdeling Agrico (niet openbaar)
- Statuten Coöperatie Agrico U.A. (openbaar)
- Handelsvoorwaarden (inkoop- en verkoop) (openbaar)
- Klachtenregistratie ERP D365 systeem (niet openbaar)

33. b) Welke methoden heeft Agrico om eventuele conflicten op te lossen?

Agrico wil een gewaardeerde ketenpartner zijn. Agrico heeft diverse voorwaarden, beleidsstukken en protocollen opgesteld voor het voorkomen van conflicten. Indien toch een conflict ontstaat, zoekt Agrico samen met betrokken partijen naar een passende oplossing. Agrico hanteert het voeren van een dialoog als instrument om een eventueel conflict op te lossen.

Agrico kent een klachtenprocedure als onderdeel van haar product-kwaliteitssysteem. Productklachten worden vastgelegd in het ERP-systeem van Agrico waarbij tracing en tracking is geborgd van leverancier tot afnemer.

Agrico kent een commissie van beroep waarbij een teler indien hij een geschil heeft met Agrico terecht kan, wanneer het voeren van een dialoog niet tot de gewenste oplossing leidt.

Afnemers en leveranciers kunnen (product)klachten direct richten aan de daartoe verantwoordelijke perso(o)n(en) binnen Agrico. Agrico heeft een speciale productkwaliteitsmedewerker in dienst die de aard van een productklacht beoordeelt en indien van toepassing een gepaste oplossing doorvoert.

In de gedragscode en het personeelshandboek is vastgelegd dat medewerkers van Agrico zich met klachten van persoonlijke aard kunnen wenden tot de personeelsfunctionaris of de Agrico-vertrouwenspersoon.

Bronnen:

- Arbeidsvoorwaardenhandboek Agrico (Intranet Agrico, niet openbaar)
- Handelscontracten Agrico – ERP-D365 (niet openbaar)
- Relevante beleidsstukken en protocollen- www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (Intranet, niet openbaar)
- Gedragscode Agrico - www.intranet.agrico.nl/nl-nl/beleid/ (Intranet, niet openbaar)
- Personeelshandboek (Intranet Agrico, niet openbaar)
- Productklachtenregistratie in ERP-systeem D365 (niet openbaar)

18 Het monitoren van activiteiten en beoordelen van prestaties

34. Op welke wijze monitort Agrico haar activiteiten die effect hebben op relevante thema's en onderwerpen?

Agrico monitort actief haar activiteiten via feedback van leden (groeps- en regiobijeenkomsten en buitendienstbezoeken), afnemers (AGF-beurzen, rassenshow en werkbezoeken), personeel (werkoverleg) en brancheorganisaties. Deze feedback heeft een inventariserend karakter waarmee in het MT en de Klankbordgroep(en) de huidige situatie in vergelijking tot een toekomstig wenselijke situatie wordt besproken en waar mogelijk doelstellingen en beleid voor kunnen worden geformuleerd.

Ook monitort Agrico op prestatie-indicatoren zoals gas, water en energieverbruik (milieubarometer), ziekteverzuim, klachten etc. De omvang van de monitoring is in lijn met de omvang en het belang van onze activiteiten.

Bronnen:

- Diverse management- en operationele rapportage Agrico (niet openbaar)
- Reisverslagen account-, product- en exportmanagers (niet openbaar)
- Agenda's en notulen diverse overlegstructuren - Gezamenlijke groepen\agenda en notulen (niet openbaar)

35. Hoe heeft Agrico haar prestaties op relevante thema's beoordeeld?

Agrico heeft door middel van het invullen van een prioriteringsmatrix gekeken naar de impact van relevante duurzaamheidsthema's op de bedrijfsvoering van Agrico. Daarnaast heeft Agrico gekeken naar de mate van invloed die Agrico kan uitoefenen m.b.t. deze thema's.

In het jaar 2021/2022 is het door Agrico geformuleerde duurzaamheidsbeleid voortgezet. Vanuit de strategische CSR-pijlers en vanuit monitoring (o.a. de milieubarometer) worden zaken en thema's die invloed hebben op de activiteiten van Agrico beoordeeld. Deze monitoring is belangrijk om juiste doelstellingen te formuleren, te realiseren en desnoods bij te sturen. Maar ook door de interactie met stakeholders wordt gesignaleerd welke CSR-activiteiten relevante thema's zijn voor Agrico om aandacht aan te besteden.

Bronnen:

- Interviews stakeholders 2015 – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Stakeholdersanalyse 2015 - Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- CSR-successenlijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Successenlijst (niet openbaar)
- Online registratietool Milieubarometer - www.milieubarometer.nl (niet openbaar)

36. Hebt u stakeholders betrokken, zo ja welke?

Agrico brengt vanuit een stakeholdersanalyse haar belanghebbenden in kaart. Vanuit de doelstelling om duurzaamheid breed in de organisatie en keten vorm te geven, vindt er een continu dialoog plaats tussen Agrico, de Klankbordgroep CSR en onze stakeholders.

Via de website, social media en het Agrico magazine Potato communiceren we over de belangrijkste CSR-ontwikkelingen. In de jaarlijks geactualiseerde prioriteringsmatrix en actielijst wordt gepaste betrokkenheid beoogd voor alle stakeholders. Onder leiding van MVO-Nederland zijn in 2015 stakeholderinterviews uitgevoerd voor input van CSR-beleid 2020. De inzichten en ervaringen van de afgelopen jaren vormen input voor de strategie 2030 welke Agrico in 2019 heeft opgesteld. Contactmomenten met stakeholders worden als zeer waardevol ervaren. Gedurende beurzen en openbare gelegenheden wordt de kans aangegrepen om in gesprek te raken met stakeholders.

Bronnen:

- Interviews stakeholders 2015 – Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Stakeholdersanalyse 2015 - Gezamenlijke groepen\CSR\Workshop (niet openbaar)
- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- Agrico magazine Potato
- Agrico strategie 2030 – Annex 4 beleidsdoelen CSR (niet openbaar)

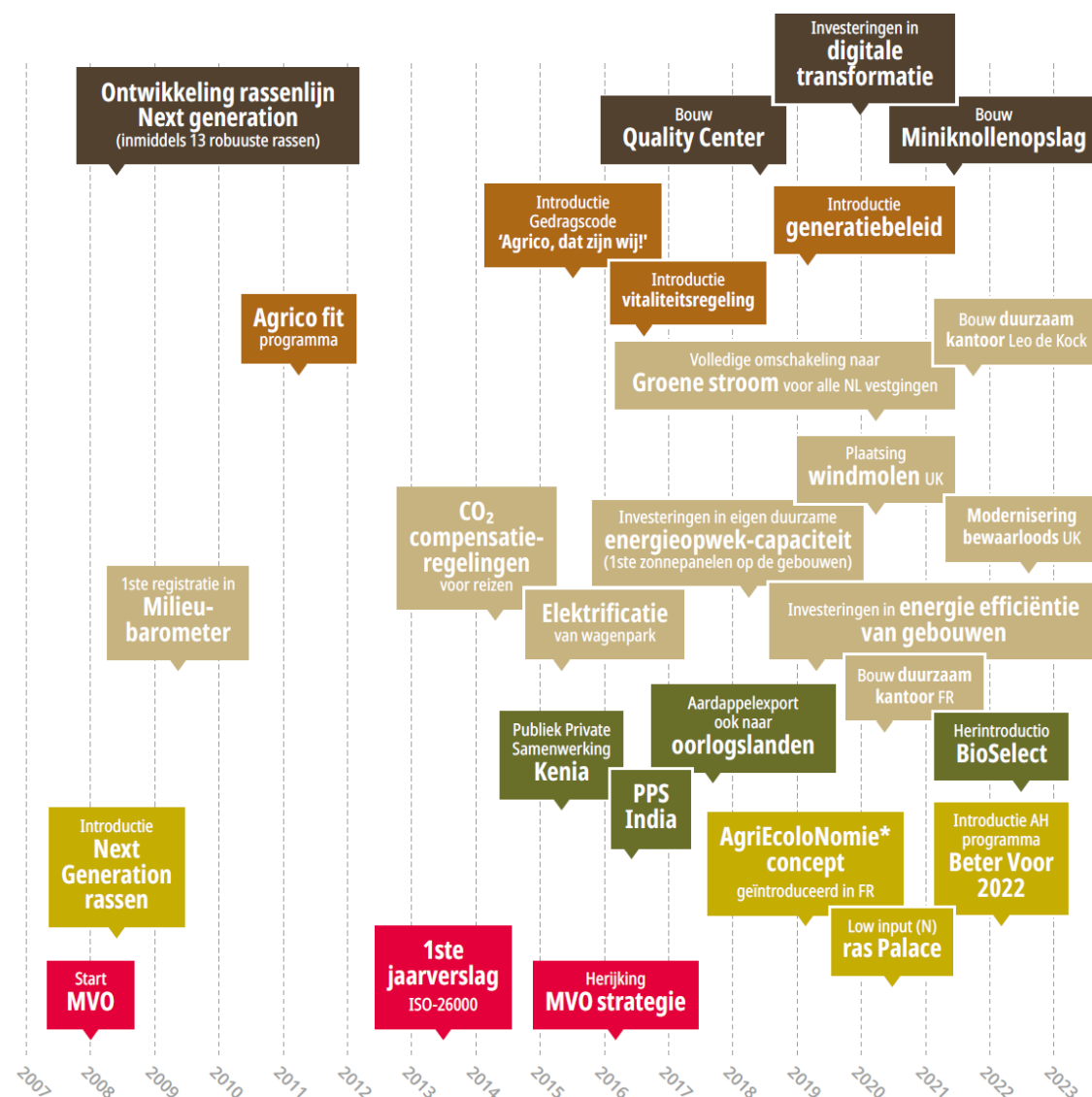
37. a) Welke verbeteringen of successen heeft Agrico bereikt?

In het jaar 2021/2022 rapporteert Agrico voor het tiende jaar in successie over haar CSR-activiteiten m.b.v. het ISO 26000-framework. Hierbij wordt binnen alle bedrijfsactiviteiten blijvend gewerkt aan een duurzamer Agrico en aandacht besteed aan de People Planet Profit onderwerpen.

Binnen de Klankbordgroep CSR worden initiatieven uitgewerkt die moeten leiden tot het behalen van CSR-successen. Hiervoor wordt vanuit een actielijst acties omschreven en op voortgang en realisatie gemonitord. CSR-successen worden in een zogenaamde successenlijst bijgehouden welke voor communicatiedoeleinden gebruikt wordt

Historie mvo-mijlpalen

Sinds het prille begin in 1973, nog voordat CSR en mvo belangrijke thema's werden, is er al een grote verwevenheid met onze operaties. In 2008 hebben we de volgende stap gezet door Corporate Social Responsibility nog nadrukkelijker onderdeel van onze bedrijfsvoering te maken. Sindsdien is CSR nog meer geïntegreerd in het dagelijks werken bij Agrico en haar dochterondernemingen. Zo verscheen in 2013 ons eerste jaarverslag ISO-26000. Welke mijlpalen wij nog meer bereikt hebben, is terug te zien in onderstaande tijdslijn:

Figuur 18.1 Historie mvo mijlpalen Agrico

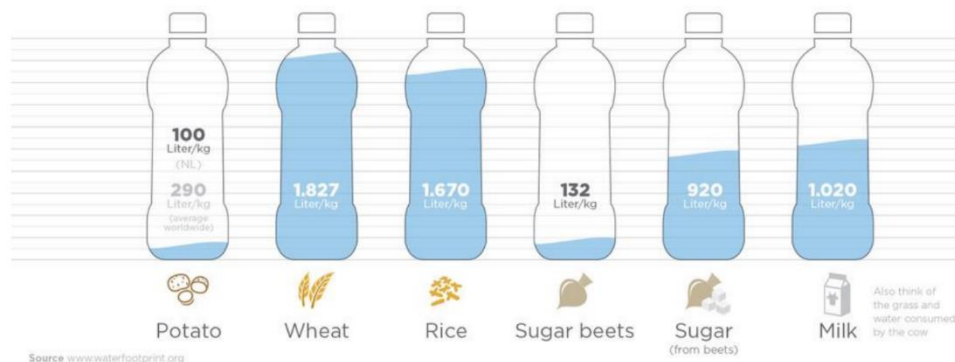
Bronnen:

- CSR actielijst 2020/2021 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)
- CSR-successenlijst 2020/2021 – Gezamenlijke groepen\CSR\Successenlijst (niet openbaar)
- Nieuwsberichten CSR - www.agrico.nl/corporate-social-responsibility#Publicaties
- Agrico magazine 'Potato'
- Nieuwsitems personeel - intranet.agrico.nl (niet openbaar)

37. b) Welke doelen zijn nog niet bereikt of worden op kort termijn voorzien?

- Diverse doelen hebben een continu karakter. Onder andere het verminderen van onze CO²-belasting en de aandacht voor de duurzame medewerker zullen blijvend aandacht krijgen.
- In het kader van de EED-richtlijn zal worden voldaan aan de maatregelenlijst om het energieverbruik binnen de Agrico gebouwen te reduceren.
- Door het benoemen van een CSR-coördinator heeft het vraagstuk fulltime aandacht binnen Agrico. Het speelveld van de aandachtsgebieden is divers. Hoe hier prioriteit en voortgang aan te brengen is de opdracht die door directie is uitgevaardigd aan deze persoon. Hierop wordt gemonitord en verantwoording op afgelegd.
- De aardappel op zichzelf is een duurzaamheidsproduct bij uitstek en ons grootste succes voor duurzaamheid. Het gewas is onder andere zeer efficiënt in watergebruik. Dit duurzaamheidsvoordeel zal verder worden uitgedragen.

► Aardappel is een super efficiënt gewas....

Figuur 18.2 Het gewas aardappel is een super efficiënt gewas als het gaat om waterverbruik

Bronnen:

- CSR actielijst 2020/2021 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)

René Vernooij, coördinator CSR bij Agrico

"Liever voorop lopen dan er achteraan hobbelen"

René Vernooij coördineert het CSR-vraagstuk bij Agrico. Hij vindt dat Agrico goed op weg is met zijn CSR-beleid.

René Vernooij, coördinator CSR, stelt dat Agrico met de aardappel alles in huis heeft om het verschil te kunnen maken op thema's als armoede, voedselzekerheid, duurzame productie en klimaatverandering. "De aardappel is van nature een zeer duurzaam gewas door het lage waterverbruik en de hoge opbrengst in relatie tot de gebruikte oppervlakte grond. Daarmee hebben we een grote troef in de strijd tegen honger en armoede, maar ook tegen klimaatverandering."

19 Selecteren van CSR-initiatieven en instrumenten

38. Aan welke CSR-initiatieven en eventuele bijbehorende instrumenten neemt Agrico deel?

- Agrico is aangesloten bij het platform MVO-Nederland.
- Agrico hanteert diverse kwaliteitssystemen voor product- en procescontrole.
 - In dat kader is Agrico lid van en gecertificeerd door de Skal en Demeter voor de verhandelen en bewerken (sorteren en verpakken) van biologische aardappelen.
 - Is Agrico als 'Agent & Broker' gecertificeerd voor GMP+ (diervoeder), PlanetProof, GlobalGap CoC en QS (Duitse normering)
- Agrico is lid van Bionext (belangenorganisatie biologische producenten).
- Agrico hanteert de ISO 26000-richtlijn als CSR-instrument.
- Agrico steunt Agriterra.
- Agrico is aangesloten bij de brancheorganisaties NAO en Plantum die CSR-initiatieven ontplooiën en stimuleren.
- Agrico publiceert haar zelfverklaring en Referentiematrix op het NEN-publicatieplatform.

Bronnen:

- Lidmaatschap MVO-Nederland - www.CSRnederland.nl/publicatieplatform
- Geldige certificeringen 2021/2022 - www.agrico.nl/certificering
- www.agriterra.org/nl
- www.nen.nl/NEN-Shop/Nieuws-over-ISO-26000-duurzaamheid/Cooperatie-Agrico-U.A..htm

39. Welke punten heeft u overwogen bij de keuze voor dit initiatief (ISO 26000)?

Agrico ziet ISO 26000 als een praktisch hanteerbare richtlijn om haar CSR-doelstellingen te realiseren. De richtlijn sluit aan bij een breed gedragen standaard en dient zodoende als goede referentie met branchegenoten.

Door het hanteren van een gestandaardiseerde richtlijn is geloofwaardigheid en integriteit geborgd. Transparantie en het afleggen van rekenschap zijn geïntegreerde onderdelen van deze systematiek.

Het in beeld brengen en het beantwoorden van de ISO-vragen in relatie tot de duurzaamheidsthema's vindt Agrico belangrijk. Hier wil Agrico ook transparant over zijn. ISO 26000 biedt een structuur en een beheersbaar instrument voor de praktische uitvoering van het CSR-beleid bij Agrico voor nu en in de toekomst.

40. Welke concrete acties worden uitgevoerd in verband met het CSR-initiatief?

Jaarlijks voorziet Agrico in het opzetten en realiseren van een zelfverklaring volgens de ISO 26000-richtlijn en het publiceren van een Referentiematrix die per november van elk volgend jaar wordt geactualiseerd (parallel aan financieel jaarverslag).

Een vanzelfsprekend onderdeel van deze systematiek is het opstellen van een prioriterings- en referentiematrix.

Jaarlijks (in november) zal de Klankbordgroep CSR in samenspraak met de Coördinator CSR en het MT, het CSR-beleid voor Agrico evalueren en actualiseren. Door middel van het reviewen van de prioriteringsmatrix en het opstellen van een CSR-actielijst worden nieuwe tastbare en zichtbare CSR-initiatieven ontplooi om zodoende maatschappelijke betrokkenheid verder te ontwikkelen. Deze actielijst wordt door directie en MT onderschreven om beoogd CSR-beleid uit te voeren en te stimuleren.

Bronnen:

- Zelfverklaring ISO 26000 Agrico - www.nen.nl/NEN-Shop/Nieuws-over-ISO-26000-duurzaamheid/Cooperatie-Agrico-U.A..htm
- Referentiematrixverslag ISO 26000 Agrico - www.nen.nl/NEN-Shop/Nieuws-over-ISO-26000-duurzaamheid/Cooperatie-Agrico-U.A..htm
- Prioriteitenmatrix 2021/2022 Agrico – Gezamenlijke groepen\CSR\prioriteitenmatrix (niet openbaar)
- CSR actielijst 2021/2022 – Gezamenlijke groepen\CSR\Actielijst en planning (niet openbaar)

Meer weten over CSR?

Agrico zet zich in voor voedselzekerheid en voedselveiligheid. Dit doen we door innovatieve aardappelrassen te kweken en wereldwijd aardappelwaardeketens te verduurzamen. Agrico werkt met een duurzaam kweekprogramma aan het uitbreiden van de mogelijkheden van de teelt (ook in uitdagende teeltgebieden) en het verder verhogen van de kwaliteit. We werken heel concreet aan het verkleinen van onze footprint. Met schonere vrachtwagens en meer binnenvaart werken we aan de CO₂-reductie van onze transportbewegingen. Goede groei is eerlijke groei. Daarom stimuleren we een eerlijke prijs voor iedereen. We stimuleren een duurzame samenwerking binnen de hele aardappelwaardeketen en we zetten in op het verbeteren van de voedselveiligheid door onafhankelijke certificering en uitgebreide kwaliteitsborging.

Heb je een specifieke vraag, of wil je graag weten wat Agrico voor jou kan betekenen op het gebied van corporate social responsibility? Neem dan vrijblijvend contact op.

René Vernooij

Coördinator CSR

E communicatie@agrico.nl

Agrico U.A. / Agrico B.V.
Postbus 70, 8300 AB Emmeloord
Duit 15, 8305 BB Emmeloord
T + 31 (0)527-639911 / E info@agrico.nl / www.agrico.nl